

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И
СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ
ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 11
новембар 2018.
година LVIII
ISSN 0354 - 3242

БИЛТЕН
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА
ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 11
новембар 2018.
година LVIII
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србија
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу
Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
Синиша Мали, министар финансија

Уређивачки одбор
Ана Панчић, др Драган Демировић,
Снежана Карановић, Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Ана Панчић
посебни саветник министра

Уредник
Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења
за примену финансијских прописа
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампарииа Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel. 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2018 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ
ЈАВНИ ПРИХОДИ
ПОРЕЗИ

1. Обавеза обрачунавања и плаћања пореза по одбитку у случају када резидентно правно лице исплаћује нерезидентном правном лицу накнаду по основу реализације уговора који се односи на ангажовање и наступ извођача на музичком фестивалу 9

2. Да ли је пренос уз накнаду права својине на објекту – магацину ослобођен плаћања пореза на додату вредност применом члана 25. Закона о ПДВ-у односно да ли је тај пренос предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права ако је привредно друштво – продавац магацинског објекта куповином од другог привредног друштва 2007. године стекло земљиште и више објеката у оквиру којих и конкретни магацински објекат (при чему је на тај пренос плаћен порез на пренос апсолутних права), након чега је извршило санацију и адаптацију магацинског објекта тако што је, у оквиру његовог постојећег габарита и волумена, променило број и површину унутрашњих просторија уз непромењену намену и потом продало идеалне делове предметног објекта правним и физичким лицима?.....10

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Да ли обвезник ПДВ – инвеститор има право на одбитак претходног пореза у случају када је за грађење стамбено-пословног комплекса ангажовао обвезника ПДВ – извођача, а од других обвезника ПДВ набавља електричну енергију, воду, топлотну енергију за пробно грејање и услуге обезбеђења градилишта, при чему се део набављене електричне енергије и воде користи за изградњу стамбено-пословног комплекса непосредном употребом од стране обвезника ПДВ – извођача, а део за потребе пословних – административних просторија обвезника ПДВ – инвеститора? 17

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Порески третман исплате дивиденде нерезиденту од стране резидента – исплатиоца прихода, као и шта се подразумева под исплатом прихода нерезиденту и да ли је банка, као финансијска институција преко које се врши плаћање и исплата дивиденде нерезиденту, у обавези да прати плаћање пореза по одбитку и захтева од резидентног правног лица и доставу доказа о плаћеном порезу? 21

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Када настаје пореска обавеза по основу пореза на пренос апсолутних права код продаје неизграђеног грађевинског земљишта под условом (чија природа је ближе одређена у захтеву)? 23

2. Да ли је коришћење пољопривредног земљишта у државној својини, на период од пет година, уз накнаду, по основу уговора закљученог између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и привредног друштва (као корисника) предмет опорезивања порезом на имовину?.....25

3. Да ли се порез на имовину плаћа на пластеник за гајење садног материјала који је постављен на земљишту и „нема темеље, бетонске подове нити било коју другу трајну и нераскидиву везу са тлом – земљом, није инкорпорисан у земљиште већ је постављен на њему и монтажано-демонтажног је карактера и може се померати са једног на друго место без оштећења и промене намене и суштине”? 27

4. Да ли се у конкретном случају може прихватити захтев обвезника пореза на имовину за поновно утврђивање пореске обавезе за период од 1.1.2014. године до 31.12.2016. године, ако је том обвезнику порез утврђен за непокретности које служе за обављање пословне делатности – узгој живине, при чему није остварио право на пореско ослобођење, иако је податак о томе унео у пореску пријаву, али грешком у рубрику Напомена?.....30

5. Ко је обвезник пореза на имовину (фондација или закупац) за пословно-стамбену зграду у јавној својини, коју чини више посебних

делова (станова и пословних простора), на којој је ималац права коришћења фондација, при чему поједине станове и пословни простор користе закупци по основу уговора о закупу по тржишним условима, а поједине станове користе закупци који имају статус закупаца са станарским правом? 33

Ако пореску обавезу по основу пореза на имовину имају закупци, да ли је статус закупаца – станара са станарским правом и закупаца по тржишним условима исти у смислу Закона о порезима на имовину, односно да ли фондација има обавезу да за поједине категорије закупаца плаћа порез на имовину? 33

Да ли је за зграду која је утврђена за непокретно културно добро – споменик културе од великог значаја за Републику Србију, фондација ослобођена плаћања пореза на имовину у смислу члана 12. Закона о порезима на имовину? 33

6. Да ли привредно друштво које је у стечајном поступку, чија је претежна регистрована делатност производња, које не обавља делатност, за објекте који су празни „може да користи књиговодствену вредност” као основицу пореза на имовину? 37

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман примања физичког лица – малолетника, које оствари у случају када нерезидентно правно лице на терет својих средстава врши накнаду трошкова за његово школовање, тако што новчана средства уплати непосредно на рачун интернационалне школе у Републици Србији 41

ПОРЕСКИ ПОСТУПАК И ПОРЕСКА АДМИНИСТРАЦИЈА

1. Иницијатива за допуну Правилника о начину подношења пореске пријаве за порезе на имовину преко јавног бележника, тако да се јавним бележницима уведе обавеза да провере садржину пореских пријава ППП-1 и ППИ-2.....45

АКЦИЗЕ

1. Остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на течном гориву, односно лож уље које се користи за производњу водене паре која се користи у процесу рада машина за одржавање хигијене и загревање објекта 49
2. Право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте када лице купује наведене акцизне производе од царинског органа који су одузети у поступку контроле, односно у поступку принудне наплате, а исте извози 52
3. Остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе у транспортне сврхе, за превоз ствари у друмском саобраћају, у случају када су трошкови превоза посебно наплаћени или када је превоз садржан у цени робе, односно да ли је потребно уз захтев за рефакцију приложити фотокопије товарних листова или отпремница? 54
4. Остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе у транспортне сврхе, за превоз ствари у друмском саобраћају, у случају када се захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте није подносио последњих пет година 57

ЦАРИНЕ

1. Издавање, овера, прилагање и накнадна провера доказа о пореклу за употребљавани камион марке Iveco Stralis који је купљен у ЕУ (Словачка Република) од стране фирме „А“ и стављен у слободан промет у Србији уз примену преференцијалног режима трговине између Републике Србије и ЕУ који је у поступку накнадне контроле доказа о пореклу оспорен 61
  2. Да ли се еквивалентна роба може употребити у поступку активног оплемењивања реекспортне дораде? 63
-

-
3. Раздужење царинских исправа у случају настанака апсолутне застарелости 65
  4. У случају потребе претовара или складиштења робе због квара на возилу, према међународном товарном листу, ко је дужан да преда захтев за наведену радњу? 67
  5. Да ли постоји могућност пребацивање количине нераздуженог репроматеријала у поступку пасивног оплемењивања на ново одобрење? 69

ФИСКАЛНЕ КАСЕ

1. Да ли је постојала обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања угоститељских услуга (хотел) у октобру 2014. године, као и да ли је пружалац угоститељских услуга – хотел дужан да преко фискалне касе евидентира боравишну таксу коју наплаћује од корисника угоститељских услуга?..... 73
  2. Начин евидентирања промета преко фискалне касе код продавца, односно пружаоца услуге који имају обавезу евидентирања промета преко фискалне касе, а који своју робу или услуге наплаћују путем нових телекомуникационих услуга које пружа банка преко апликација за безготовинску наплату – mPOS, mWEB и mPOS апликација за мобилне уређаје (плаћање робе или услуге путем мобилног телефона), при чему се овакав начин плаћања може спровести само ако је продавац, односно пружалац услуге, партнер банке који има Уговор о приступању mCash сервису и ако је купац физичко лице резидент клијент те банке и има приступ mCash сервису.....74
  3. Да ли постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења промета добара – станова, између физичког лица које је у систему ПДВ-а и другог физичког лица које је купац? 76
-

Ф И Н А Н С И Ј С К И С И С Т Е М

РАЧУНОВОДСТВО

1. Да ли постоји могућност примене Међународног стандарда финансијског извештавања (МСФИ) 15 – *Приходи од ујовора са куйцима* који није преведен и објављен сагласно Закону о рачуноводству? 77
2. Поступање Агенције за привредне регистре у случају недостављања изјаве о неактивности 80
3. Да ли финансијске извештаје може да потпише лице које је генералним пуномоћјем законског заступника друштва овлашћено да предузима све правне и друге послове у име друштва? 82
4. Признавање прихода у финансијским извештајима за 2017. и 2018. годину у случају када се ради о превозу терета из луке Констанца у Румунији до крајњег места испоруке, луке Дунав у Србији, а уговором је дефинисано да посао траје у периоду од новембра 2017. године до коначне испоруке уговорене количине, која је реализована у току 2018. године..... 84
5. Да ли број документа односно SAP референца може да буде идентификациона ознака одговорног/овлашћеног лица за издавање фактура?..... 88

ПОДСЕТНИК

- Финансијски прописи донети у новембру 2018. године..... 93
-

Ј А В Н И П Р И Х О Д И

ПОРЕЗИ

1. Обавеза обрачунавања и плаћања пореза по одбитку у случају када резидентно правно лице исплаћује нерезидентном правном лицу накнаду по основу реализације уговора који се односи на ангажовање и наступ извођача на музичком фестивалу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-921/2018-04 од 28.11.2018. год.)

У конкретном случају, како се наводи, резидентно правно лице, на основу уговора закљученог са нерезидентним правним лицем, ангажује физичка лица (извођаче) за наступ на музичком фестивалу, при чему плаћања накнада (за јавни наступ извођача – музичара) резидентно правно лице врши нерезидентном правном лицу (на основу испостављене фактуре).

Физичко лице које остварује накнаду као аутор односно носилац сродних права, обвезник је пореза на приходе од ауторских права, односно права сродних ауторском праву, сагласно члану 54. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 – исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 – УС, 93/12, 114/12 – УС, 47/13, 48/13 – исправка, 108/13, 57/14, 68/14 – др. закон, 112/15 и 113/17, у даљем тексту: ЗПДГ).

С тим у вези, уколико се сагласно уговору који је исплатилац прихода – резидентно правно лице закључило са нерезидентним правним лицем које заступа физичко лице (извођача – музичара), по основу уговорене обавезе резидентном правном лицу испоставља фактура за плаћање у којој је као део фактурисаног износа посебно исказан приход који извођачу – музичару припада по основу ауторских и сродних права, исплатилац прихода (резидентно правно лице) као порески платаци дужан је да на тај приход физичког лица обрачуна и плати порез по одбитку, у складу са ЗПДГ.

Сходно одредби члана 40. став 2. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 91/15 – аутентично тумачење, 112/15 и 113/17, у даљем тексту: ЗПДПЛ), на приходе које нерезидентно правно лице оствари од резидентног правног лица, по основу извођења естрадног, забавног, уметничког, спортског или сличног програма у Републици, који нису опорезовани као доходак физичког лица (извођача, музичара, спортисте и др.), у складу са прописима којима се уређује опорезивање дохотка грађана, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

У смислу одредбе члана 71. став 1. ЗПДПЛ, порез по одбитку на приходе из члана 40. став 2. овог закона за сваког обвезника и за сваки појединачно остварени, односно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у року од три дана од дана када је приход остварен, односно исплаћен.

С тим у вези, у случају када резидентно правно лице врши исплату накнаде нерезидентном правном лицу за извођење музичког програма на фестивалу у Републици, порез по одбитку, у са чланом 40. став 2. ЗПДПЛ, плаћа се на укупан износ (фактурисане) накнаде.

Међутим, уколико је део фактурисаног износа посебно исказан као приход извођача – музичара на који се плаћа порез на доходак грађана, у том случају (само) на преостали део фактурисаног износа, обрачунава се и плаћа порез по одбитку у складу са чланом 40. став 2. ЗПДПЛ.

2. Да ли је пренос уз накнаду права својине на објекту – магацину ослобођен плаћања пореза на додату вредност применом члана 25. Закона о ПДВ-у односно да ли је тај пренос предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права ако је привредно друштво – продавац магацинског објекта куповином од другог привредног друштва 2007. године стекло земљиште и више објеката у оквиру којих и

конкретни магацински објекат (при чему је на тај пренос плаћен порез на пренос апсолутних права), након чега је извршило санацију и адаптацију магацинског објекта тако што је, у оквиру његовог постојећег габарита и волумена, променило број и површину унутрашњих просторија уз непромењену намену и потом продало идеалне делове предметног објекта правним и физичким лицима?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-03239/2017-04 од 28.9.2018. год.)

1. Са аспекта Закона о порезу на додату вредност

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17 и 30/18, у даљем тексту: ЗПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. ЗПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредби члана 4. став 3. тачка 7) и 7а) ЗПДВ, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и пренос права располагања на грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и пренос власничког удела на грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) ЗПДВ, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 2) ЗПДВ прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара, обвезник ПДВ, за промет грађевинских објеката и економски

дељивих целина у оквиру тих објеката, укључујући и власничке уделе на тим добрима, извршен од стране другог обвезника ПДВ, у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ у складу са овим законом.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 3) ЗПДВ прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет објеката, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и првог преноса власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и промета објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, укључујући и власничке уделе на тим добрима, у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара, закљученим између обвезника ПДВ, предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ, под условом да стицалац обрачунати ПДВ може у потпуности одбити као претходни порез.

Према одредби члана 2. став 1. Правилника о утврђивању појединих добара и услуга из члана 25. Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр, 120/12 и 86/15, у даљем тексту: Правилник), објектима, у смислу члана 25. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се грађевине спојене са тлом, које представљају физичку, функционалну, техничко-технолошку или биотехничку целину, у свим степенима изграђености, које као такве могу бити предмет преноса права располагања, и то:

1) стамбени објекти (зграде које су у потпуности намењене становању, као и зграде које су делом намењене становању, а делом у друге сврхе, у делу који је намењен становању);

2) друге врсте објеката (пословне зграде, саобраћајни, водопривредни и енергетски објекти, објекти инфраструктуре електронских комуникација – кабловска канализација, објекти комуналне инфраструктуре, индустријски, пољопривредни и други привредни објекти, објекти спорта и рекреације, гробља, склоништа и др.).

Сагласно одредби става 2. истог члана Правилника, економски дељивим целинама у оквиру објеката сматрају се делови

објеката који се испоручују као посебне целине (станови, пословни простори, гараже, гаражна места и др.).

Одредбом члана 3. став 1. Правилника прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 25. став 2. тачка 3) Закона, сматрају објекти из члана 2. став 1. овог правилника чија је изградња, односно доградња започета:

1) до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен, односно дограђен од 1. јануара 2005. године;

2) од 1. јануара 2005. године.

Сагласно одредби става 2. истог члана Правилника, економски дељивим целинама у оквиру новоизграђених грађевинских објеката сматрају се делови тих објеката који се испоручују као посебне целине (станови, пословни простори, гараже, гаражна места и др.).

Према одредби члана 32. став 1. ЗПДВ, обвезник који је остварио право на одбитак претходног пореза по основу набавке опреме и објеката за вршење делатности, као и улагања у сопствене или туђе објекте, осим улагања која се односе на редовно одржавање објеката (у даљем тексту: улагања у објекте), дужан је да изврши исправку одбитка претходног пореза ако престане да испуњава услове за остваривање овог права, и то у року краћем од пет година од момента прве употребе за опрему, десет година од момента прве употребе за објекте, односно десет година од момента завршетка улагања у објекте.

Исправка одбитка претходног пореза врши се за период који је једнак разлици између рокова из става 1. овог члана и периода у којем је обвезник испуњавао услове за остваривање права на одбитак претходног пореза (члан 32. став 2. ЗПДВ).

Према одредбама става 3. истог члана ЗПДВ, обвезник нема обавезу да изврши исправку одбитка претходног пореза у случају:

1) промета опреме и објеката за вршење делатности са правом на одбитак претходног пореза;

2) улагања у објекте за вршење делатности за која наплаћује накнаду;

3) преноса имовине или дела имовине из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона.

У складу са наведеним, на промет објекта, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и првог преноса власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и промета објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, укључујући и власничке уделе на тим добрима, у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара, закљученим између обвезника ПДВ, предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ, под условом да стицалац обрачунати ПДВ може у потпуности одбити као претходни порез, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши тај промет нема право на одбитак претходног пореза по том основу. С тим у вези, с обзиром да, у конкретном случају, није реч о првом преносу права располагања на власничким уделима у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, већ да је реч о преносу права располагања на власничким уделима у оквиру грађевинског објекта – магацина који је обвезник ПДВ стекао куповином 2007. године, порески третман преноса права располагања на тим добрима одређује се на следећи начин:

1) ако обвезник ПДВ изврши пренос права располагања на власничким уделима другом обвезнику ПДВ, који обрачунати ПДВ може у потпуности одбити као претходни порез, при чему је уговором на основу којег се врши тај промет предвиђено да ће се на пренос права располагања на власничким уделима обрачунати ПДВ, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има купац – обвезник ПДВ, као порески дужник;

2) ако обвезник ПДВ изврши пренос права располагања на власничким уделима другом обвезнику ПДВ, који обрачунати ПДВ не може у потпуности одбити као претходни порез, односно лицу које није обвезник ПДВ, пренос права на власничким уделима ослобођен је ПДВ без права на одбитак претходног пореза.

Поред тога напомињемо, ако обвезник ПДВ изврши пренос права располагања на власничким уделима уз пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза у складу са чланом 25.

став 2. тачка 3) ЗПДВ, а имајући у виду да је, према наводима из вашег захтева, обвезник ПДВ извршио адаптацију и санацију грађевинског објекта – магацина, обвезник ПДВ – преносилац права располагања на власничким уделима је дужан да изврши исправку одбитка претходног пореза ако је реч о улагању у објекат (адаптација и санација) за које постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза у складу са чланом 32. ЗПДВ и Правилником о утврђивању опреме и објеката за вршење делатности и улагања у објекте, начину спровођења исправке одбитка претходног пореза и начину утврђивања дела претходног пореза за који накнадно може да се оствари право на одбитак, за опрему и објекте за вршење делатности и улагања у објекте („Службени гласник РС“, бр. 120/12), а ако је реч о улагању које се сматра редовним одржавањем објекта, не постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза у складу са ЗПДВ.

2. Са аспекта Закона о порезима на имовину

Према одредбама члана 23. став 1. тач. 1) и 5) Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС“, бр. 26/01, 45/02 – СУС, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 – УС, 47/13 и 68/14 – др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности и код преноса уз накнаду права коришћења грађевинског земљишта.

Од опорезивања порезом на пренос апсолутних права изузима се пренос, односно стицање апсолутног права из чл. 23. и 24. Закона на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а тачка 1) Закона).

Према одреди члана 3. став 1. Закона о промету непокретности („Службени гласник РС“, бр. 93/14, 121/14 и 6/15, у даљем тексту: ЗОПН), преносом права својине на згради, односно другом грађевинском објекту, истовремено се преноси и право својине на земљишту на којем се зграда налази, као и на земљишту које служи за редовну употребу зграде.

Преносом права својине на згради изграђеној на земљишту на коме власник зграде нема право својине, већ само право коришћења или право закупа, преноси се и право коришћења или право закупа на земљишту на коме се зграда налази, као и на земљишту које служи за редовну употребу зграде (члан 3. став 3. ЗОПН).

Према томе, кад је објекат – магацин изграђен на земљишту на коме власник објекта нема право својине већ само право коришћења, пренос права својине на том објекту (односно његовом идеалном делу), као и пренос права коришћења на земљишту на коме се објекат налази и земљишту за редовну употребу објекта (односно на идеалном делу земљишта сразмерно идеалном делу објекта чији се пренос врши и идеалном делу земљишта за редовну употребу објекта), који се врши по основу уговора о продаји, предмет је опорезивања порезом на пренос апсолутних права у случају када се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Пренос права својине на објекту и права коришћења на земљишту на коме се објекат налази и земљишту за редовну употребу објекта, на који се плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, није предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права (изузет је од опорезивања). Стога се за тај пренос не подноси пореска пријава за утврђивање пореза на пренос апсолутних права.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Да ли обвезник ПДВ – инвеститор има право на одбитак претходног пореза у случају када је за грађење стамбено-пословног комплекса ангажовао обвезника ПДВ – извођача, а од других обвезника ПДВ набавља електричну енергију, воду, топлотну енергију за пробно грејање и услуге обезбеђења градилишта, при чему се део набављене електричне енергије и воде користи за изградњу стамбено-пословног комплекса непосредном употребом од стране обвезника ПДВ – извођача, а део за потребе пословних – административних просторија обвезника ПДВ – инвеститора?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-116/2018-04 од 5.11.2018. год.)

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17 и 30/18, у даљем тексту: Закон), обвезник ПДВ има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету добара и услуга одбије као претходни порез, уз испуњење прописаних услова – да предметна добра и услуге корити или да ће их користити за обављање делатности у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза (за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији), као и да поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са законом. С тим у вези, обвезник ПДВ – инвеститор има право на одбитак претходног пореза по основу набавке добара и услуга за потребе изградње стамбено-пословног комплекса чије се

грађење врши у циљу продаје – првог преноса права располагања на новоизграђеним становима и пословним просторима који чине предметни комплекс, ако поседује рачуне или друге документе који служе као рачуни, а који су издати у складу са Законом.

Према томе, када обвезник ПДВ – инвеститор, који је за грађење предметног стамбено-пословног комплекса ангажовао обвезника ПДВ – извођача, набавља од других обвезника ПДВ електричну енергију, воду, топлотну енергију за пробно грејање и услуге обезбеђења градилишта, при чему се део набављене електричне енергије и воде користи за изградњу стамбено-пословног комплекса непосредном употребом од стране обвезника ПДВ – извођача, а део за потребе пословних – административних просторија обвезника ПДВ – инвеститора, обвезник ПДВ – инвеститор има право да укупан износ ПДВ исказан у рачуну обвезника ПДВ – испоручиоца електричне енергије и воде одбије као претходни порез у складу са Законом. Такође, по основу набавке топлотне енергије за пробно грејање у наведеном објекту, као и услуге обезбеђења градилишта која подразумева обезбеђење имовине обвезника ПДВ – инвеститора (пословне просторије, грађевински материјал и др.) и имовине обвезника ПДВ – извођача (машине, опрема и др.), уз претпоставку да је уговором између обвезника ПДВ – инвеститора и обвезника ПДВ – извођача предвиђено да ће обвезник ПДВ – инвеститор обезбедити и имовину обвезника ПДВ – извођача, тј. да је уговорено да ће му пружити услугу обезбеђења његове имовине на градилишту, обвезник ПДВ – инвеститор има право да укупан износ ПДВ исказан у рачуну обвезника ПДВ – испоручиоца топлотне енергије за пробно грејање и услуга обезбеђења на градилишту одбије као претходни порез у складу са Законом. Напомињемо, чињеница да обвезник ПДВ – инвеститор потражује од обвезника ПДВ – извођача новчана средства на име покрића трошкова за део електричне енергије, воде и услуга обезбеђења, као и трошкова за топлотну енергију за пробно грејање, не умањује право обвезника ПДВ – инвеститора да ПДВ исказан у рачуну претходних учесника у

промету – обвезника ПДВ за извршени промет електричне енергије, воде, топлотне енергије за пробно грејање и услуге обезбеђења градилишта одбије као претходни порез у складу са Законом. Поред тога, када обвезник ПДВ – инвеститор потражује новчана средства од обвезника ПДВ – извођача на име покрића трошкова за део електричне енергије и воде, као и трошкова за топлотну енергију за пробно грејање, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром да је реч о рефундацији трошкова, а не о накнади за извршени промет добара. На промет услуге обезбеђења на градилишту, коју обвезник ПДВ – инвеститор пружа обвезнику ПДВ – извођачу, ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом.

***

Одредбом члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу одредбе члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Сагласно одредби члана 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује,

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у

оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;
- 2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Порески третман исплате дивиденде нерезиденту од стране резидента – исплатиоца прихода, као и шта се подразумева под исплатом прихода нерезиденту и да ли је банка, као финансијска институција преко које се врши плаћање и исплата дивиденде нерезиденту, у обавези да прати плаћање пореза по одбитку и захтева од резидентног правног лица и доставу доказа о плаћеном порезу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-471/2018-08 од 13.8.2018. год.)

Са становишта примене Закона о девизном пословању („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 31/11, 119/12, 139/14 и 30/18) напомињемо да је чланом 29. став 1. тог закона прописано да нерезидент који послује преко нерезидентног рачуна и резидент – огранак страног правног лица који послује преко резидентног рачуна врше пренос са тих рачуна у иностранство под условом да су претходно измирили пореске обавезе из тог посла према Републици Србији, о чему подносе потврду надлежног пореског органа о измиреним пореским обавезама. Ставом 4. тог члана прописано је да пренос средстава у иностранство са наменских рачуна отворених за трговање хартијама од вредности не подлеже обавези претходног прибављања потврде о измиреним пореским обавезама.

Истовремено напомињемо да Законом о девизном пословању није прописана обавеза нерезидента да отвори рачун код банке у Републици Србији.

Што се тиче вашег захтева који се односи на исплату дивиденде нерезиденту од стране резидента – исплатиоца прихода, са аспекта примене Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01 ... 113/17, у даљем тексту: Закон), истичемо следеће:

У складу са чланом 40. став 1. тачка 1) Закона, уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено, порез на добит по одбитку по стопи од 20%

обрачунава се и плаћа на приходе које оствари нерезидентно правно лице од резидентног правног лица по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, укључујући и дивиденду из члана 35. тог закона.

Сходно одредбама члана 71. ст. 1. и 3. Закона, порез по одбитку на приходе из члана 40. став 1. тог закона, за сваког обвезника и за сваки појединачно остварени, односно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у року од три дана од дана када је приход остварен, односно исплаћен, а пореска пријава за порез по одбитку из става 1. овог члана подноси се у року од три дана од дана исплате прихода на који се обрачунава и плаћа порез по одбитку у складу са овим законом.

Пореска пријава о обрачунатом и обустављеном порезу подноси се на Обрасцу ПДПО/С – Пореска пријава за порез на добит по одбитку, који је одштампан уз Правилник о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит по одбитку на приходе и накнаде које остварују нерезидента и резидента правна лица („Службени гласник РС“, бр. 97/15, 111/15, 14/16, 15/16 – исправка и 20/18, у даљем тексту: Правилник).

Сходно одредби члана 2. став 1. Правилника, исплатилац прихода – резидентно правно лице (у даљем тексту: исплатилац) обрачунава, обуставља и плаћа порез по одбитку у року од три дана од дана исплате прихода нерезидентном правном лицу у складу са чланом 40. ст. 1, 2. и 3. Закона.

Према томе, а имајући у виду наведене одредбе Закона и Правилника, резидентно правно лице, као исплатилац прихода нерезидентном правном лицу (по основу дивиденде, у конкретном случају), дужан је да обрачуна, обустави и плати порез по одбитку у року од три дана од дана када је приход нерезидентном правном лицу исплаћен, при чему напомињемо да законом који уређује опорезивање добити правних лица није прописано да ли банка (код које резидентно правно лице има отворен рачун) исплату прихода нерезидентном правном лицу, а по основу налога резидентног правног лица, врши на домицилни рачун тог правног лица у иностранство или на нерезидентни динарски рачун отворен код пословне банке у Републици Србији.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Када настаје пореска обавеза по основу пореза на пренос апсолутних права код продаје неизграђеног грађевинског земљишта под условом (чија природа је ближе одређена у захтеву)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00588/2018-04 од 23.11.2018. год.)

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС“, бр. 26/01, 45/02 – СУС, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 – УС, 47/13 и 68/14 – др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Од опорезивања порезом на пренос апсолутних права изузима се пренос, односно стицање апсолутног права из чл. 23. и 24. овог закона на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а тачка 1) Закона).

Одредбом члана 29. став 1. Закона прописано је да пореска обавеза настаје даном закључења уговора о преносу апсолутних права, односно о давању грађевинског земљишта у закуп из члана 23. став 2. овог закона.

Одредбама члана 29. ст. 2. до 7. Закона уређен је настанак пореске обавезе кад је предмет уговора непокретност као будућа ствар, кад није сачињен пуноважан уговор о преносу права на непокретности у смислу закона којим се уређује промет непокретности, кад се пренос апсолутних права врши по основу уговора о доживотном издржавању, на основу одлуке суда или решења надлежног управног органа, код стицања права својине

одржајем, као и кад уговор или други правни основ преноса права није пријављен или је пријављен неблаговремено.

Према одредби члана 4. став 1. Закона о промету непокретности („Службени гласник РС“, бр. 93/14, 121/14 и 6/15), уговор о промету непокретности закључује се у облику јавнобележнички потврђене (солемнизоване) исправе.

Према одредби члана 74. став 1. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – УС и 57/89, „Службени лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99 – др. пропис, 23/99 – исправка, 35/99 – др. пропис и 44/99 – др. пропис, у даљем тексту: ЗОО), уговор је закључен под условом ако његов настанак или престанак зависи од неизвесне чињенице.

Ако је закључен под одложним условом па се услов испуни, уговор делује од тренутка његовог закључења, осим ако из закона, природе посла или воље страна не проистиче нешто друго (члан 74. став 2. ЗОО).

Ако је закључен под раскидним условом, уговор престаје важити кад се услов испуни (члан 74. став 3. ЗОО).

Према томе, по основу уговора о продаји неизграђеног грађевинског земљишта који подлеже плаћању пореза на пренос апсолутних права, који је закључен у складу са законом који уређује промет непокретности, пореска обавеза по основу пореза на пренос апсолутних права настаје даном његовог закључења. Наиме, Закон не прописује посебна правила за настанак пореске обавезе по основу уговора закљученог под условом (одложним или раскидним).

Порески обвезник који је платио порез има право да користи сва правна средства ради евентуалног остваривања права на повраћај плаћеног пореза, у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација, о чему порески орган одлучује у сваком конкретном случају.

2. Да ли је коришћење пољопривредног земљишта у државној својини, на период од пет година, уз накнаду, по основу уговора закљученог између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и привредног друштва (као корисника) предмет опорезивања порезом на имовину?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00726/2018-04 од 15.11.2018. год.)

Према одредби члана 2. став 1. Закон о порезима на имовину („Службени гласник РС“, бр. 26/01, 45/02 – СУС, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 – УС, 47/13 и 68/14 – др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на имовину из члана 1. тачка 1) овог закона (у даљем тексту: порез на имовину) плаћа се на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на:

1) право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари;

2) право закупа стана или стамбене зграде конституисано у корист физичких лица, у складу са законом којим је уређено становање, односно социјално становање, односно законом којим су уређене избеглице, за период дужи од једне године или на неодређено време;

3) право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;

4) право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

5) коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

6) државину непокретности на којој ималац права својине није познат или није одређен;

7) државину непокретности у јавној својини, без правног основа;

8) државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Према одредби члана 2. став 2. тачка 1) Закона, непокретностима се, у смислу става 1. тог члана, сматрају земљиште, и то: грађевинско, пољопривредно, шумско и друго.

Кад на непокретности постоји неко од права, односно коришћење или државина, из става 1. тач. 2) до 8) овог члана, порез на имовину плаћа се на то право, односно на коришћење или државину, а не на право својине (члан 2. став 3. Закона).

Одредбама члана 61. ст. 5. и 7. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 65/08 – др. закон, 41/09, 112/15 и 80/17) прописано је да ако пољопривредно земљиште у државној својини није било издато најмање последње три агроекономске године и није било предмет коришћења, јавним надметањем по почетној цени од 0 динара, то пољопривредно земљиште може се дати на коришћење за пољопривредну производњу физичким и правним лицима која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налази се у активном статусу, на период до пет година. Одлуку о давању на коришћење пољопривредног земљишта из ст. 5. и 6. овог члана доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе уз сагласност Министарства.

Према мишљењу Министарства финансија – Сектор за имовинско-правне послове од 13. новембра 2018. године: „Чланом 8. Закона о јавној својини („Службени гласник РС”, бр. 72/11, 88/13, 105/14, 104/16 – др. закон, 108/16 и 113/17) прописано је да се правни режим грађевинског земљишта, пољопривредног земљишта, водног земљишта, шума и шумског земљишта у јавној својини уређује посебним законом. Чланом 19. став 2. истог закона прописано је да се ствари у јавној својини могу дати на коришћење и осталим правним и физичким лицима, концесијом или на други начин предвиђен законом. Мишљења смо да се одредба члана 19. став 2.

не односи на коришћење пољопривредног земљишта, те се корисници пољопривредног земљишта у државној својини по основу Закона о пољопривредном земљишту не могу сматрати лицима из овог члана.”

Имајући у виду наведено, коришћење пољопривредног земљишта у државној својини од стране привредног друштва као корисника, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште (а не законом којим се уређује јавна својина), засновано на период од пет година, уз накнаду, по основу уговора закљученог између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и тог привредног друштва, није предмет опорезивања порезом на имовину.

У сваком конкретном случају утврђивања пореза на имовину утврђује се и чињенично стање од утицаја на опорезивање, што подразумева и по питању да ли је коришћење у конкретном случају предмет опорезивања порезом на имовину или не.

3. Да ли се порез на имовину плаћа на пластеник за гајење садног материјала који је постављен на земљишту и „нема темеље, бетонске подове нити било коју другу трајну и нераскидиву везу са тлом – земљом, није инкорпорисан у земљиште већ је постављен на њему и монтажано-демонтажно је карактера и може се померати са једног на друго место без оштећења и промене намене и суштине”?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00885/2018-04 од 9.11.2018. год.)

Према одредби члана 2. став 1. тач. 1) до 8) Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС“, бр. 26/01, 45/02 – СУС, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 – УС, 47/13 и 68/14 – др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на имовину се плаћа на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на:

1) право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари;

2) право закупа стана или стамбене зграде конституисано у корист физичких лица, у складу са законом којим је уређено становање, односно социјално становање, односно законом којим су уређене избеглице, за период дужи од једне године или на неодређено време;

3) право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;

4) право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

5) коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

6) државину непокретности на којој ималац права својине није познат или није одређен;

7) државину непокретности у јавној својини, без правног основа;

8) државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Према одредби члана 2. став 2. Закона, непокретностима се, у смислу става 1. тог члана, сматрају:

1) земљиште, и то: грађевинско, пољопривредно, шумско и друго;

2) стамбене, пословне и друге зграде, станови, пословне просторије, гараже и други (надземни и подземни) грађевински објекти, односно њихови делови (у даљем тексту: објекти).

Кад на непокретности постоји неко од права, односно коришћење или државина, из члана 2. став 1. тач. 2) до 8) Закона, порез на имовину плаћа се на то право, односно на коришћење или државину, а не на право својине (члан 2. став 3. Закона).

Према одредби члана 2. тачка 22) Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14 и 83/18, у даљем тексту: Закон о планирању и изградњи), објекат јесте грађевина спојена са тлом, изведена од сврсисходно повезаних грађевинских производа, односно грађевинских радова, која представља физичку, функционалну, техничко-технолошку или биотехничку целину (зграде и инжењерски објекти и сл.), који може бити подземни или надземни.

Имајући у виду наведено, предмет опорезивања порезом на имовину су права, коришћење, односно државина из члана 2. став 1. Закона на непокретностима – земљишту (грађевинском, пољопривредном, шумском и другом), као и на стамбеним, пословним и другим зградама, на становима, на пословним просторијама, на гаражама и на другим (надземним и подземним) грађевинским објектима, односно на њиховим деловима. За одређивање да ли је нека ствар покретна или непокретна није од утицаја врста материјала од кога је израђена, намена ствари нити да ли је реч о главном или помоћном објекту, већ да ли је она по својој суштини непокретност тј. земљиште или објекат који је инкорпорисан са земљиштем и не може се премештати са места на место без оштећења његове суштине.

Покретне ствари (ствари које нису инкорпорисане у земљишту, већ су постављене на земљишту у свом финалном облику и само су „привидно непокретне” па се могу премештати са једног на друго место без оштећења њихове суштине), нису предмет опорезивања порезом на имовину.

Према томе, пластеник за гајење садног материјала, који је монтажано-демонтажног карактера и није инкорпорисан са земљиштем већ је постављен на земљишту тако да се може преместити на друго земљиште без оштећења његове суштине, није предмет опорезивања порезом на имовину.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе у сваком конкретном случају утврђује чињенично стање од утицаја на постојање пореске обавезе по основу пореза на имовину што, између осталог, значи и да ли је конкретни пластеник непокретност.

4. Да ли се у конкретном случају може прихватити захтев обвезника пореза на имовину за поновно утврђивање пореске обавезе за период од 1.1.2014. године до 31.12.2016. године, ако је том обвезнику порез утврђен за непокретности које служе за обављање пословне делатности – узгој живине, при чему није остварио право на пореско ослобођење, иако је податак о томе унео у пореску пријаву, али грешком у рубрику Напомена?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00845/2018-04 од 8.11.2018. год.)

Према одредби члана 12. став 1. тачка 10) Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС“, бр. 26/01, 45/02 – СУС, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 – УС, 47/13 и 68/14 – др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на имовину се не плаћа на непокретности – објекте обвезника пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства, односно обвезника коме је пољопривреда претежна регистрована делатност, који су намењени и користе се искључиво за примарну пољопривредну производњу, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште.

Према одредби члана 12. став 3. Закона, одредбе става 1. тач. 2) до 11) и става 2. тог члана не примењују се на непокретности које се трајно дају другим лицима ради остваривања прихода.

Трајним давањем другим лицима, у смислу члана 12. став 3. Закона, сматра се свако уступање непокретности другом лицу уз

накнаду, које у току 12 месеци, непрекидно или са прекидима, траје дуже од 183 дана (члан 12. став 4. Закона).

Сходно одредби члана 33. став 1. Закона, утврђивање пореза на имовину врши се на основу података из пореске пријаве, пословних књига пореских обвезника и других података којима орган надлежан за утврђивање, наплату и контролу пореза располаже, а од значаја су за утврђивање пореске обавезе.

Порез на имовину обвезнику који не води пословне књиге утврђује се решењем органа јединице локалне самоуправе, а плаћа тромесечно – у року од 45 дана од дана почетка тромесечја, на прописани уплатни рачун јавних прихода (члан 39. став 1. Закона).

Према одредби члана 26. став 2. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15 и 80/17), објекти који се користе за примарну пољопривредну производњу, односно који су у функцији примарне пољопривредне производње су објекти за смештај механизације, репроматеријала, смештај и чување готових пољопривредних производа, стаје за гајење стокe, објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња, објекти за гајење печурки, пужева и риба.

Према Уредби о класификацији делатности („Службени гласник РС“, бр. 54/10), узгој живине (који обухвата узгој и селекцију живине као што су: кокошке, патке, гуске, ћурке, пловке и сл, производњу јаја, као и производњу једнодневних пилића у инкубаторима), разврстан је у Сектор А Пољопривреда, шумарство и рибарство, Област 01 Пољопривредна производња, лов и пратеће услужне делатности, Грану 01.4 Узгој животиња, Групу 01.47.

Имајући у виду наведено, право на ослобођење од пореза на имовину применом члана 12. став 1. тачка 10) Закона, може се остварити само када су испуњени сви следећи услови:

– да је обвезник пореза на имовину уједно и обвезник пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства или лице коме је пољопривреда претежна делатност;

– да је предмет опорезивања порезом на имовину објекат намењен за примарну пољопривредну производњу, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште;

– да је објекат намењен и фактички се искључиво користи за примарну пољопривредну производњу, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште;

– да објекат није уступљен другом лицу уз накнаду, које уступање у току дванаест месеци (непрекидно или са прекидима) траје дуже од 183 дана.

С тим у вези, право на пореско ослобођење применом наведене одредбе не може остварити физичко лице – обвезник пореза на имовину које није обвезник пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства, односно не може се остварити за објекат који није намењен или се фактички не користи искључиво за примарну пољопривредну производњу, нити за објекат који је уступљен другом лицу уз накнаду тако да уступање у току дванаест месеци (непрекидно или са прекидима) траје дуже од 183 дана.

Напомињемо да правоснажно решење о утврђеном порезу на имовину (што значи и решење којим је утврђен порез на имовину за 2014, 2015. и 2016. годину – ако је правоснажно) производи правно дејство све док се у прописаном поступку не измени, не поништи или не укине. С тим у вези, порез на имовину плаћен на основу правоснажног решења не сматра се више или погрешно плаћеним порезом и нема основа за његов повраћај све док се то решење не измени, не поништи или не укине.

Правоснажно решење којим је обвезнику који не води пословне књиге утврђен порез на имовину може се укинути, изменити или поништити само ако су испуњени услови за примену неког од ванредних правних средстава прописаних Законом о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16), на начин и у поступку прописаним тим законом.

5. Ко је обвезник пореза на имовину (фондација или закупца) за пословно-стамбену зграду у јавној својини, коју чини више посебних делова (станава и пословних простора), на којој је ималац права коришћења фондација, при чему поједине станове и пословни простор користе закупци по основу уговора о закупу по тржишним условима, а поједине станове користе закупци који имају статус закупца са станарским правом?

Ако пореску обавезу по основу пореза на имовину имају закупци, да ли је статус закупца – станара са станарским правом и закупца по тржишним условима исти у смислу Закона о порезима на имовину, односно да ли фондација има обавезу да за поједине категорије закупца плаћа порез на имовину?

Да ли је за зграду која је утврђена за непокретно културно добро – споменик културе од великог значаја за Републику Србију, фондација ослобођена плаћања пореза на имовину у смислу члана 12. Закона о порезима на имовину?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 01-00-00849/2018-04 од 30.10.2018. год.)

Према одредби члана 2. став 1. Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС”, бр. 26/01, 45/02 – СУС, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 – УС, 47/13 и 68/14 – др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на имовину из члана 1. тачка 1) Закона (у даљем тексту: порез на имовину), плаћа се на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на:

1) право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари;

2) право закупа стана или стамбене зграде конституисано у корист физичких лица, у складу са законом којим је уређено становање, односно социјално становање, односно законом којим

су уређене избеглице, за период дужи од једне године или на неодређено време;

3) право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;

4) право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

5) коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

6) државину непокретности на којој ималац права својине није познат или није одређен;

7) државину непокретности у јавној својини, без правног основа;

8) државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Кад на непокретности постоји неко од права, односно коришћење или државина, из члана 2. става 1. тач. 2) до 8) Закона, порез на имовину плаћа се на то право, односно на коришћење или државину, а не на право својине (члан 2. став 3. Закона).

Према одредби члана 4. став 1. Закона, обвезник пореза на имовину је правно и физичко лице које је на непокретности на територији Републике Србије:

– ималац права из члана 2. став 1. тач. 1) до 4) Закона,

– корисник непокретности у јавној својини из члана 2. став 1. тачка 5) Закона,

– држалац непокретности из члана 2. став 1. тач. 6) и 7) Закона,

– прималац лизинга из члана 2. став 1. тачка 8) Закона.

Према одредби члана 12. став 1. тачка 4) Закона, порез

на имовину не плаћа се на непокретности које су од надлежног органа проглашене културним или историјским споменицима – на непокретности у целини, односно на посебне делове, који служе за ове намене.

Према одредби члана 12. став 3. Закона, одредбе става 1. тач. 2) до 11) и става 2. тог члана не примењују се на непокретности које се трајно дају другим лицима ради остваривања прихода.

Трајним давањем другим лицима, у смислу члана 12. став 3. Закона, сматра се свако уступање непокретности другом лицу уз накнаду, које у току 12 месеци, непрекидно или са прекидима, траје дуже од 183 дана (члан 12. став 4. Закона).

Према одредби члана 139. став 1. Закона о становању и одржавању зграда („Службени гласник РС”, бр. 104/16), лица која су стекла право закупа на неодређено време стана у јавној својини настављају са коришћењем тог стана по основу закупа на неодређено време у складу са тим законом и одредбама чл. 34–38. Закона о становању („Службени гласник РС”, бр. 50/92, 76/92, 84/92 – исправка, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 47/94 – исправка, 48/94, 44/95 – др. закон, 49/95, 16/97, 46/98, 26/01, 101/05 – др. закон и 99/11).

Према одредби члана 40. став 1. Закона о становању („Службени гласник РС”, бр. 50/92, 76/92, 84/92 – исправка, 33/93, 53/93 – др. закон, 67/93 – др. закон, 46/94, 47/94 – исправка, 48/94 – др. закон, 44/95 – др. закон, 49/95, 16/97, 46/98, 26/01, 101/05 – др. закон и 99/11), који је престао да важи, било је уређено да носилац станарског права, односно закупац стана на неодређено време који то право има на стану у својини грађана, од дана ступања на снагу тог закона, наставља са коришћењем тог стана у складу са одредбама чл. 30. до 39. тог закона. Одредбама чл. 30. до 39. Закона о становању уређен је закуп станова у друштвеној својини.

Дакле, на стану на коме је право закупа конституисано у корист физичког лица, у складу са прописима којима је уређено

становање (што подразумева и у корист закупаца који су то право стекли из станарског права), за период на неодређено време, обвезник пореза на имовину је физичко лице – закупца.

На стану или пословном простору у јавној својини, на коме је фондација ималац права коришћења у складу са законом којим се уређује јавна својина, које фондација као комерцијалне непокретности, под тржишним условима, ради остваривања прихода, издаје другим лицима у закуп, обвезник пореза на имовину је фондација. Порез за непокретност за коју је фондација обвезник пореза на имовину, фондација плаћа као своју обавезу, а не као обавезу закупца те непокретности.

Применом одредбе члана 12. став 1. тачка 4) и ст. 3. и 4. Закона, порез на имовину се не плаћа на непокретности које су од надлежног органа проглашене културним или историјским споменицима – на непокретности у целини, односно на посебне делове, под условима да служе за те намене и да нису уступљене другом лицу уз накнаду, на период који у току 12 месеци (непрекидно или са прекидима) траје дуже од 183 дана. С тим у вези, нема законског основа да се применом наведене одредбе оствари ослобођење од пореза на имовину за посебни део зграде која је актом надлежног органа проглашена спомеником културе који је уступљен другом лицу уз накнаду, на период који у току 12 месеци (непрекидно или са прекидима) траје дуже од 183 дана. Такође, нема законског основа да се применом наведене одредбе оствари ослобођење од пореза на имовину за посебни део зграде која је актом надлежног органа проглашена спомеником културе који се користи за становање или за друге намене које нису култура.

Јединица локалне самоуправе – надлежни орган за утврђивање, наплату и контролу пореза на имовину, у сваком конкретном случају, на основу свих расположивих података и

доказа који су од значаја за утврђивање пореза, утврђује чињенично стање и, с тим у вези, утврђује ко је обвезник пореза на имовину, односно да ли су испуњени услови за остваривање права на пореско ослобођење.

6. Да ли привредно друштво које је у стечајном поступку, чија је претежна регистрована делатност производња, које не обавља делатност, за објекте који су празни „може да користи књиговодствену вредност” као основицу пореза на имовину?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00743/2018-04 од 02.10.2018. год.)

Према одредби члана 7. став 1. Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС“, бр. 26/01, 45/02 – СУС, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 – УС, 47/13 и 68/14 – др. закон, у даљем тексту: Закон), основица пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне књиге и чију вредност у пословним књигама исказује по методу фер вредности у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и усвојеним рачуноводственим политикама је фер вредност исказана на последњи дан пословне године обвезника у текућој години.

Према одредби члана 7. став 2. Закона, основицу пореза на имовину пореског обвезника који непокретности у својим пословним књигама не исказује у складу са ставом 1. овог члана чини:

- 1) за неизграђено земљиште – вредност земљишта;
- 2) за остале непокретности – вредност објеката увећана за вредност припадајућег земљишта.

Вредност непокретности из става 2. овог члана порески обвезник утврђује проценом према елементима из члана 6. став 1. овог закона (члан 7. став 3. Закона).

Одредбом члана 6. став 1. Закона прописано је да се вредност непокретности из члана 5. Закона утврђује применом следећих елемената:

- 1) корисна површина;
- 2) просечна цена квадратног метра (у даљем тексту: просечна цена) одговарајућих непокретности у зони у којој се налази непокретност.

Према одредби члана 7. став 4. тачка 2) Закона, изузетно од става 3. тог члана, вредност непокретности је вредност исказана у пословним књигама на последњи дан пословне године обвезника (у даљем тексту: књиговодствена вредност) у текућој години, за објекте у којима су смештени производни погони прерађивачке индустрије који се користе за обављање делатности.

Непокретности из члана 7. став 4. Закона опредељују се према њиховој намени у складу са прописима којима се уређује класификација делатности (члан 7. став 5. Закона).

За непокретности из члана 7. став 4. Закона које обвезник у пословним књигама исказује посебно од вредности припадајућег земљишта, осим експлоатационих поља, основицу пореза на имовину чини збир књиговодствених вредности објеката и вредности припадајућих земљишта које су процењене у складу са ставом 3. овог члана (члан 7. став 6. Закона).

Ако јединица локалне самоуправе не објави акт којим утврђује просечне цене одговарајућих непокретности у зонама до 30. новембра текуће године, као и акт којим утврђује зоне и најопремљеније зоне у складу са ставом 4. овог члана, основица пореза на имовину на непокретности обвезника који води пословне

књиге је књиговодствена вредност исказана на последњи дан пословне године обвезника у текућој години (члан 7а став 6. Закона).

Према томе, кад привредно друштво (што подразумева и привредно друштво над којим је покренут стечајни поступак) вредност непокретности за које је обвезник пореза на имовину у пословним књигама исказује по методу фер вредности, у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и усвојеним рачуноводственим политикама, основица пореза на имовину за те непокретности јесте фер вредност исказана на последњи дан пословне године обвезника у години која претходи години за коју се утврђује порез на имовину.

Ако привредно друштво над којим је покренут стечајни поступак вредност непокретности за које је обвезник пореза на имовину у пословним књигама не исказује по фер вредности у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и усвојеним рачуноводственим политикама, основицу пореза на имовину за објекат у својини привредног друштва и припадајуће земљиште чини збир вредности објекта и вредности припадајућег земљишта.

Вредност објекта – производног погона прерађивачке индустрије који се не користи (а која се укључује у основицу пореза на имовину), који се налази на територији јединице локалне самоуправе која је до 30. новембра године која претходи пореској години објавила просечну цену Пословних зграда и других (надземних и подземних) грађевинских објеката који служе за обављање делатности (у даљем тексту: просечна цена пословних зграда), у зони у којој се налази и конкретан објекат за који се

утврђује порез, утврђује се применом елемената корисне површине тог објекта и просечне цене пословних зграда у истој зони.

Нема законског основа да за пословни објекат привредног друштва који се не користи као производни погон прерађивачке индустрије (делатности која је, према Уредби о класификацији делатности – „Службени гласник РС”, бр. 54/10, разврстана у Сектор Ц – Прерађивачка индустрија) и који је празан, основицу пореза на имовину чини књиговодствена вредност, ако је јединица локалне самоуправе на чијој територији се налази тај објекат објавила акт којим утврђује просечне цене пословних зграда у зони у којој се конкретан објекат налази, до 30. новембра године која претходи пореској години за коју се утврђује порез, као и акт којим утврђује зоне и најопремљенију зону.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман примања физичког лица – малолетника, које оствари у случају када нерезидентно правно лице на терет својих средстава врши накнаду трошкова за његово школовање, тако што новчана средства уплати непосредно на рачун интернационалне школе у Републици Србији

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-867/2018-04 од 01.11.2018. год.)

Одредбама чл. 1. и 2. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 – исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 – УС, 93/12, 114/12 – УС, 47/13, 48/13 – исправка, 108/13, 57/14, 68/14 – др. закон, 112/15 и 113/17, у даљем тексту: Закон) прописано је да порез на доходак грађана плаћају физичка лица која остварују доходак, на приходе из свих извора, осим оних који су посебно изузети овим законом.

Приходи који, сагласно Закону, подлежу опорезивању порезом на доходак грађана опорезују се било да су остварени у новцу, у натури, чињењем или на други начин (члан 3. став 2. Закона).

Порески обвезник је физичко лице које је по одредбама овог закона дужно да плати порез (члан 6. Закона).

Одредбом члана 85. став 1. тачка 16) Закона прописано је да се осталим приходима, у смислу овог закона, сматрају и други

приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, а нарочито сви други приходи који нису опорезовани по другом основу или нису изузети од опорезивања или ослобођени плаћања пореза по овом закону.

Порез на друге приходе плаћа се по стопи од 20% која се примењује на основицу коју чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20% (чл. 85. и 86. Закона).

Обвезник пореза на друге приходе је физичко лице које оствари приходе из става 1. овог члана (члан 85. став 2. Закона).

Одредбом члана 100а став 2. Закона прописано је да је обвезник који остварује зараде и друге приходе у или из друге државе, код дипломатског или конзуларног представништва стране државе, односно међународне организације или код представника и службеника таквог представништва, односно организације, дужан да сам обрачуна и уплати порез по одбитку по одредбама овог закона, ако порез не обрачуна и не уплати исплатилац прихода.

Порез на зараду и друге приходе из ст. 1. и 2. овог члана утврђује се и плаћа на приход који је обвезник примио, односно из прихода из ког је дужан да плати припадајуће обавезе (члан 100а став 4. Закона).

Одредбом члана 13. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, бр. 80/02, 84/02 – исправка, 23/03 – исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 – др. закон, 62/06 – др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 – др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 – исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 112/15, 15/16, 108/16 и 30/18, у даљем тексту: ЗПППА) прописано је да порески обвезник

може учествовати у порескоправном односу преко свог пуномоћника или законског заступника, ако овим законом није друкчије одређено.

Законски заступници физичких лица (родитељи малолетног лица, старалац пословно неспособног штићеника и др.) и правних лица (физичко лице које је као такво уписано у прописани регистар), као и пословођа предузетника и привремени старалац заоставштине, испуњавају пореске обавезе лица која заступају (члан 15. став 1. ЗПППА).

Имајући у виду наводе из вашег дописа, као и законске одредбе, у случају када физичко лице остварује примање, у конкретном случају, по основу накнаде трошкова школовања (у предметном случају, у интернационалној школи у Републици Србији), такво примање по својој природи представља доходак физичког лица које има карактер другог прихода и подлеже опорезивању порезом на доходак грађана сагласно одредбама члана 85. и 86. Закона.

Порез на друге приходе плаћа се по стопи од 20% која се примењује на основицу коју чини опорезиви приход као бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%.

Опорезиви приход који је лице остварило од исплатиоца из друге државе (нерезидентно правно лице), на који се порез плаћа сагласно одредби члана 100а Закона, је приход који је обвезник примио, односно приход из којег је дужан да плати припадајуће обавезе.

Обвезник пореза на друге приходе, у конкретном случају, је малолетно лице које је остварило примање по основу накнаде

трошкова школовања. Сагласно члану 13. став 1. ЗПППА, то лице учествује у порескоправном односу преко свог пуномоћника или законског заступника.

Други приход који оствари физичко лице, на који је обрачунат и плаћен порез, ако сам или заједно са приходима по другим основима који су предмет опорезивања годишњим порезом прелази прописани неопорезиви износ дохотка, подлеже плаћању и годишњег пореза на доходак грађана.

Са становишта доприноса за обавезно социјално осигурање, на накнаду по основу школарине (коју, у конкретном случају, остварује малолетно лице) не плаћају се доприноси.

ПОРЕСКИ ПОСТУПАК И ПОРЕСКА АДМИНИСТРАЦИЈА

1. Иницијатива за допуну Правилника о начину подношења пореске пријаве за порезе на имовину преко јавног бележника, тако да се јавним бележницима уведе обавеза да провере садржину пореских пријава ППП-1 и ППИ-2

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00387/2018-04 од 5.9.2018. год.)

Одредбама члана 10. став 1. тач. 2) Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, бр. 80/02, 84/02 – исправка, 23/03 – исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 – др. закон, 62/06 – др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 – др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 – исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 112/15, 15/16, 108/16 и 30/18, у даљем тексту: ЗПППА) прописано је да је порескоправни однос – однос јавног права који обухвата права и обавезе у пореском поступку Пореске управе, с једне и физичког, односно правног лица, с друге стране, којим се уређује обавеза физичког, односно правног лица да, у складу са законом, утврди порез, односно, по одбитку, наплати порез у име пореског обвезника, води прописано рачуноводство, подноси пореске пријаве, доставља Пореској управи тражену документацију и податке, не обавља плаћања на начин друкчији од прописаног, дозволи преглед свог пословања службеном лицу Пореске управе и друге законом утврђене обавезе чињења, нечињења или трпљења, у циљу благовременог и правилног плаћања пореза, као и право Пореске управе да захтева испуњење ових обавеза.

Порески обвезник може учествовати у порескоправном односу преко свог пуномоћника или законског заступника, ако овим законом није друкчије одређено (члан 13. став 1. ЗПППА).

Пуномоћник пореског обвезника (у даљем тексту: порески пуномоћник) је физичко, односно правно лице – резидент Републике које у границама добијеног пуномоћја, у име и за рачун пореског обвезника извршава послове у вези са пореским обавезама обвезника (прима пореске акте, подноси пореске пријаве, плаћа порез и др.) – члан 14. став 1. ЗПППА.

Одредбом члана 25. став 1. тачка 2) ЗПППА прописано је да је порески обвезник, у складу са тим законом, обавезан да поднесе пореску пријаву Пореској управи на прописаном обрасцу, у року и на начин уређен пореским прописима.

Порески обвезник може поднети пореску пријаву електронским путем или у писменом облику – непосредно или путем поште и преко овлашћеног лица, у складу са законом, као и преко јавног бележника за пореске обавезе по основу пореза на имовину настале у вези са прометом непокретности, у складу са законом (члан 38. став 11. ЗПППА).

Начин подношења пријаве преко јавног бележника ближе се уређује актом који заједнички доносе министар и министар надлежан за послове правосуђа (члан 38. став 12. ЗПППА).

Одредбе овог закона којим су уређена овлашћења Пореске управе, права и обавезе пореских обвезника, овлашћења пореских инспектора и пореских извршитеља Пореске управе, сходно се примењују и на овлашћења јединица локалне самоуправе, односно на права и обавезе обвезника изворних јавних прихода из члана 2а став 1. овог закона, на овлашћења пореских инспектора јединице локалне самоуправе и пореских извршитеља јединице локалне самоуправе, у поступку утврђивања, наплате и контроле изворних прихода јединице локалне самоуправе на које се примењује овај закон (члан 2б став 1. ЗПППА).

Одредбом члана 2. Правилника о начину подношења пореске пријаве за порезе на имовину преко јавног бележника („Службени

гласник РС“, бр. 50/18) прописано је да јавни бележници који састављају, потврђују или оверавају јавнобележничке исправе, односно доносе извршне одлуке у оквиру законом поверених јавних овлашћења, у поступку уписа у катастар непокретности и водова, дужни су да пореску пријаву за пореске обавезе по основу пореза на имовину (порез на имовину, порез на наслеђе и поклон и порез на пренос апсолутних права) настале у вези са прометом непокретности, попуњену и потписану од стране пореског обвезника (у даљем тексту: пореска пријава), са прилозима, укључујући и белешку из члана 4. овог правилника (у даљем тексту: прилози), преко апликације која је путем WEB сервиса повезана са апликацијом е-шалтера, доставе надлежном органу за послове уписа у катастар непокретности и водова. Орган надлежан за послове уписа у катастар непокретности и водова, у року прописаном законом којим се уређује упис у катастар непокретности и водова, пореску пријаву са прилозима, осим Прилога – ПАП, прописаног правилником којим се уређују обрасци пореских пријава за утврђивање пореза на имовину, прослеђује Пореској управи, као и органу јединице локалне самоуправе надлежном за утврђивање, контролу и наплату пореза на имовину.

Према томе, подношење пореске пријаве на прописаном обрасцу, у року и на начин уређен пореским прописима, јесте законска обавеза пореског обвезника.

За пореске обавезе по основу пореза на имовину настале у вези са прометом непокретности проширен је начин на који порески обвезник може поднети пореске пријаве тако што је, поред могућности да пореску пријаву поднесе електронским путем или у писменом облику (непосредно или путем поште и преко овлашћеног лица), порески обвезник може поднети преко јавног бележника, у складу са законом. ЗПППА је дато овлашћење министру надлежном

за послове финансија и министру надлежном за послове правосуђа да ближе уреде начин подношења пореске пријаве преко јавног бележника, што је и уређено Правилником о начину подношења пореске пријаве за порезе на имовину преко јавног бележника.

Законом није ни дато овлашћење, ни уведена обавеза јавним бележницима да контролишу пореске пријаве које порески обвезници подносе преко јавних бележника.

Стога нема основа да се, како иницирате, изврши допуна Правилника о начину подношења пореске пријаве за порезе на имовину преко јавног бележника „одредбама о обавези јавног бележника да провери садржину пореске пријаве ППИ-1 и ППИ-2“.

АКЦИЗЕ

1. Остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на течном гориву, односно ложуље које се користи за производњу водене паре која се користи у процесу рада машина за одржавање хигијене и загревање објекта

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-00-00032/2018-04 од 01.11.2018. год.)

Одредбом члана 39а став 1. Закона о акцизама („Службени гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 – др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 55/15, 103/15, 108/16 и 30/18) прописано је да купац – крајњи корисник који деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тачка 3), 5) и 7) овог закона користи за транспортне сврхе, односно за грејање, може остварити рефакцију плаћене акцизе на те деривате нафте, биогорива и биотечности под условом да те деривате нафте, биогорива и биотечности набавља од увозника односно произвођача, да је на те деривате нафте, биогорива и биотечности увозник, односно произвођач платио прописани износ акцизе, да је купац крајњи корисник платио рачун у коме је исказан обрачунати износ акцизе, а када се ови деривати нафте, биогорива и биотечности продају купцу, крајњем кориснику преко овлашћеног дистрибутера тих деривата нафте, биогорива и биотечности, купац крајњи корисник остварује право на рефакцију плаћене акцизе под условом да поседује фискални исечак, односно рачун да је платио те деривате нафте, биогорива и биотечности.

Сагласно ставу 4. наведеног члана Закона, право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3), 5), 7) овог закона, који се користе за грејање, остварује лице ради загревања пословног, односно стамбеног простора.

Према члану 2. став 1. Правилника о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање („Службени гласник РС“, бр. 112/12, 38/13, 93/13 и 111/15, у даљем тексту: Правилник), прописано је да право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона, може да оствари купац – крајњи корисник који наведене деривате нафте, биогорива и биотечности користи за транспортне сврхе и за грејање.

Према тачки 4. наведеног члана Правилника, прописано је да се рефакција плаћене акцизе из става 1. овог члана остварује у зависности од намене за које се деривати нафте, биогорива и биотечности користе, и то: за гасна уља, течни нафтни гас и биогорива из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона, који се користи за грејање, а рефакцију остварује привредни субјект ради загревања пословног, односно физичко лице ради загревања стамбеног простора.

Одредбом члана 24. став 1. Правилника прописано је да правно лице, односно предузетник из члана 2. став 2. тачка 4) овог правилника може да оствари рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона, који се користе за загревање пословног простора, ако је: власник, односно купац пословног простора; у том простору обавља пословну делатност; се по основу предметног пословног простора утврђује порез на имовину; је уређај за грејање евидентиран као основно средство у пословним књигама; поседује одговарајуће доказе из члана 2. став 3. овог правилника и ако поседује отпремни или други документ о утрошку деривата нафте када захтев подноси произвођач, односно увозник деривата нафте за грејање сопственог пословног простора.

Обрасцем РЕФ-Г прописано је да је поред услова које мора да испуњава правно лице, односно предузетник, потребна и изјава физичког лица о врсти уређаја за грејање, као и врсти горива које се

користи за грејање (гасна уља, течни нафтни гас или биотечности), односно извод из помоћне евиденције основних средстава у којој је уређај за грејање евидентиран и врсти горива које се користи за грејање за правна лица, односно предузетника.

Одредбом члана 18. Закона о јавној својини („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 88/13, 105/14, 104/16 – др. закон, 108/16 и 113/17) прописано је да су носиоци права јавне својине Република Србија, аутономна покрајина и општина, односно град.

Према члану 19. Закона о јавној својини, прописано је да су корисници ствари у јавној својини државни органи и организације; органи и организације аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе; јавна предузећа, друштва капитала чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, као и њихова зависна друштва, на основу уговора закљученог на основу акта надлежног органа, а којим нису пренете у својину тог јавног предузећа, односно друштва; ствари у јавној својини се могу дати на коришћење и осталим правним лицима, концесијом или на други начин предвиђен законом.

Одредбом члана 22. став 1. Закона о јавној својини прописано је да носиоци права коришћења из члана 18. овог закона имају право да ствар држе и да је користе у складу са природом и наменом ствари, да је дају у закуп и да њоме управљају у складу са овим и другим законом.

Одлуком државног органа, односно јединице локалне самоуправе, непокретне и покретне ствари које јој припадају могу бити додељене на коришћење јавним установама и другим организацијама. У конкретном случају, Геронтолошки центар је установа социјалне заштите која пружа услуге одраслима и старијим лицима, а оснивач Установе је Влада Републике Србије преко Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Имајући у виду претходно наведене законске и подзаконске одредбе, у конкретном случају, Геронтолошки центар има права на рефакцију плаћене акцизе на, како наводите у вашем допису,

течно гориво, односно лож уље, а које у складу са Законом спада у гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона, које се користи у котларници за производњу водене паре, а иста се користи у процесу рада машина за загревање пословног простора, уколико испуњава све услове прописане Законом и Правилником.

Напомињемо да у случају када се течном горивом, односно лож уљем користи, како наводите у вашем допису, у котларници за производњу водене паре, а иста се користи у процесу рада машина за одржавање хигијене, сходно важећим прописима, не постоји основ за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на течном горивом, односно лож уљем, с обзиром на то да се право на рефакцију плаћене акцизе може остварити уколико се деривати нафте користе за загревање, у овом случају, пословног простора, а не и на деривате нафте који се користе у процесу рада машина за производњу водене паре ради која се користи за одржавање хигијене у пословном простору.

Према томе, право на рефакцију плаћене акцизе на, како наводите у вашем допису, течном горивом, односно лож уљем, а које у складу са Законом спада у гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона, може се остварити само на количину гасног уља које се користи у котларници за производњу водене паре у процесу рада машина за загревање пословног простора.

2. Право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте када лице купује наведене акцизне производе од царинског органа који су одузети у поступку контроле, односно у поступку принудне наплате, а исте извози

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00441/2018-04 од 01.11.2018. год.)

Према одредби члана 6. став 1. Закона о акцизама („Службени гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 – др. закон, 61/07, 5/09, 31/09,

101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 55/15, 103/15, 108/16 и 30/18, у даљем тексту: Закон), прописано је да је обвезник акцизе произвођач, односно увозник акцизних производа.

Према одредби члана 6. став 2. тачка 5) Закона, прописано је да је обвезник акцизе купац акцизних производа одузетих у поступку контроле, односно у поступку принудне наплате, а које продаје државни орган.

Према члану 22а став 1. тачка 2) Закона, прописано је да обавеза обрачунавања акцизе настаје продајом преко царинског, односно пореског органа акцизних производа који су одузети у поступку контроле, односно у поступку принудне наплате.

Одредбом члана 39. став 1. Закона прописано је да право на рефакцију плаћене акцизе има лице које је извезло акцизни производ набављен у земљи непосредно од произвођача, односно увозника акцизног производа.

Одредбом члана 9. Правилника о начину обрачунавања и плаћања акцизе, врсти, садржини и начину вођења евиденција, достављања података и подношења пореске пријаве („Службени гласник РС”, бр. 3/05, 54/05, 36/07, 63/07, 53/09, 63/12, 95/12, 96/12 – исправка, 56/13, 67/15, 101/16, 86/17, 20/18 и 48/18, у даљем тексту: Правилник) прописано је да лице из члана 39. Закона остварује право на рефакцију плаћене акцизе на основу писменог захтева, који се подноси Пореској управи.

Уз захтев из става 1. овог члана подноси се:

1) рачун произвођача акцизног производа са исказаном акцизом;

1а) рачун увозника са исказаном акцизом која је плаћена при увозу, односно јединствену царинску исправу ако је лице из члана 39. Закона истовремено и увозник акцизних производа;

2) налог за пренос или други документ о безготовинском плаћању рачуна из тачке 1) овог става;

3) јединствена царинска исправа или други документ као доказ да су производи извезени.

Сходно наведеним законским и подзаконским одредбама, обвезник акцизе је купац акцизних производа одузетих у поступку контроле, односно у поступку принудне наплате, које продаје државни орган, а обавеза обрачунавања акцизе настаје продајом преко царинског, односно пореског органа тих акцизних производа. У вези са остваривањем права на рефакцију плаћене акцизе, наведено право има лице које је извезло акцизни производ набављен у земљи непосредно од произвођача, односно увозника акцизног производа, подношењем захтева Пореској управи уз достављање прописане документације.

С тим у вези, у конкретном случају, када, како наводите у допису, лице које купује акцизне производе (деривате нафте) у земљи од царинског органа, који су одузети у поступку контроле, односно у поступку принудне наплате, сходно Закону обвезник је акцизе на те акцизне производе, а обавеза обрачунавања акцизе настаје даном куповине акцизних производа од стране надлежног царинског органа. У случају када наведено лице – обвезник акцизе на деривате нафте купљене од стране надлежног царинског органа, исте извози, према нашем мишљењу, може остварити право на рефакцију акцизе плаћене при куповини акцизних производа од стране надлежног царинског органа, и то подношењем захтева Пореској управи, уз достављање одговарајуће документације којом се доказује да је акцизни производ набављен у земљи (у овом случају рачун надлежног царинског органа о продаји деривата нафте са исказаном акцизом, као и другу одговарајућу документацију у складу са царинским прописима, нпр. Записник о јавној продаји, чији је саставни део списак робе коју је купац купио, попуњен одговарајући образац излаза издате робе), доказ да је исти плаћен – налог за пренос или други документ о безготовинском плаћању тог рачуна и јединствену царинску исправу или други документ као доказ да су деривати нафте извезени.

3. Остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе у транспортне сврхе, за превоз

ствари у друмском саобраћају, у случају када су трошкови превоза посебно наплаћени или када је превоз садржан у цени робе, односно да ли је потребно уз захтев за рефакцију приложити фотокопије товарних листова или отпремница?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00668/2018-04 од 01.11.2018. год.)

Одредбом члана 39а став 1. Закона о акцизама („Службени гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 – др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 55/15 и 103/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да купац – крајњи корисник који деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) овог закона користи за транспортне сврхе, односно за грејање, може остварити рефакцију плаћене акцизе на те деривате нафте, биогорива и биотечности, под условом да те деривате нафте, биогорива и биотечности набавља од увозника, односно произвођача, да је на те деривате нафте, биогорива и биотечности увозник, односно произвођач платио прописани износ акцизе, да је купац – крајњи корисник платио рачун у коме је исказан обрачунати износ акцизе, а када се ови деривати нафте, биогорива и биотечности продају купцу – крајњем кориснику преко овлашћеног дистрибутера тих деривата нафте, биогорива и биотечности, купац – крајњи корисник остварује право на рефакцију плаћене акцизе под условом да поседује фискални исечак, односно рачун да је платио те деривате нафте, биогорива и биотечности. Сходно ставу 3. наведеног члана Закона, право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, који се користе као моторно гориво за транспортне сврхе, остварује лице које се бави превозом лица и ствари у складу са прописима којима се уређује друмски превоз лица и ствари.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана

9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање („Службени гласник РС”, бр. 12/12, 38/13, 93/13 и 111/15, у даљем тексту: Правилник) прописано је да право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона може да оствари купац – крајњи корисник који наведене деривате нафте, биогорива и биотечности користи за транспортне сврхе и за грејање.

Према ставу 2. тачка 1) наведеног члана Правилника, рефакција плаћене акцизе остварује се у зависности од намене за које се деривати нафте, биогорива и биотечности користе, и то за гасна уља, течни нафтни гас и биогорива из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона, која се користе као моторно гориво за транспортне сврхе, остварује лице које обавља делатност превоза лица и ствари у складу са прописима којима се уређује друмски превоз лица и ствари, као и произвођач, односно увозник истих када их користи за сопствене потребе у транспортне сврхе.

Према члану 5. Правилника, прописано је, између осталог, да лице из члана 2. став 2. тачка 1) овог правилника може да оствари рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биогорива из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона, који се као моторно гориво користе за транспортне сврхе ако обавља делатности јавног превоза лица и ствари у домаћем и међународном друмском саобраћају, укључујући и превоз за сопствене потребе, у складу са прописима којима се уређује друмски превоз лица и ствари, као и ако поседује решење о испуњености услова за отпочињање и обављање јавног превоза лица, односно ствари у друмском саобраћају издато од министарства надлежног за послове саобраћаја или уверење о оспособљености за обављање међународног јавног превоза у друмском саобраћају издато од министарства надлежног за послове саобраћаја или одобрење надлежног органа локалне самоуправе за обављање ауто такси превоза путника.

Чланом 8. ст. 1. и 2. Правилника прописано је да се рефакција плаћене акцизе на деривате нафте, односно биогорива из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона, врши на основу писменог захтева,

поднетог Пореској управи на Обрасцу РЕФ-Т. Ставом 3. тачка 8) истог члана прописано је да уз захтев правно лице, односно предузетник подноси одговарајуће доказе у зависности од делатности за коју је регистрован и коју обавља, између осталог, и писмени уговор између аутопревозника и корисника превоза за ванлинијски превоз, односно фотокопија товарног листа или отпремнице у случају превоза ствари у унутрашњем друмском саобраћају, односно фотокопија CMR-а у случају превоза ствари у међународном друмском саобраћају.

Према томе, на основу претходно наведених законских и подзаконских одредаба, привредно друштво, које се бави продајом резервних делова, те своје производе превози до купаца, а трошкове превоза регулише уговорима о продаји робе, са паритетом F-со купац, ради остваривања права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који су искоришћени у транспортне сврхе (у периоду, како наводите у вашем допису, у време важења Закона о превозу у друмском саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 46/95, 66/01, 61/05, 91/05, 62/06 и 31/11)), потребно је да, поред осталих услова прописаних Правилником, поседује Решење о испуњености услова за отпочињање и обављање јавног превоза лица, односно ствари у друмском саобраћају издатог од министарства надлежног за послове саобраћаја, као и писмени уговор између аутопревозника и корисника превоза за ванлинијски превоз, односно фотокопију товарног листа или отпремнице у случају превоза ствари у унутрашњем друмском саобраћају, који је неопходно приложити уз сваки појединачни захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, како је прописано Правилником и Обрасцем РЕФ – Т, независно од чињенице да ли су трошкови превоза посебно наплаћени или су трошкови превоза садржани у цени робе.

4. Остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе у транспортне сврхе, за превоз ствари у друмском саобраћају, у случају када се

захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте није подносио последњих пет година

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00506/2018-04 од 01.11.2018. год.)

Одредбом члана 39а став 1. Закона о акцизама („Службени гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 – др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 55/15 и 103/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да купац – крајњи корисник који деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) овог закона користи за транспортне сврхе, односно за грејање, може остварити рефакцију плаћене акцизе на те деривате нафте, биогорива и биотечности, под условом да те деривате нафте, биогорива и биотечности набавља од увозника, односно произвођача, да је на те деривате нафте, биогорива и биотечности увозник, односно произвођач платио прописани износ акцизе, да је купац – крајњи корисник платио рачун у коме је исказан обрачунати износ акцизе, а када се ови деривати нафте, биогорива и биотечности продају купцу – крајњем кориснику преко овлашћеног дистрибутера тих деривата нафте, биогорива и биотечности, купац – крајњи корисник остварује право на рефакцију плаћене акцизе под условом да поседује фискални исечак, односно рачун да је платио те деривате нафте, биогорива и биотечности. Сходно ставу 3. наведеног члана Закона, право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, који се користе као моторно гориво за транспортне сврхе, остварује лице које се бави превозом лица и ствари у складу са прописима којима се уређује друмски превоз лица и ствари.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање („Службени гласник РС”, бр. 112/12, 38/13, 93/13 и 111/15, у даљем тексту: Правилник) прописано је да право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона, може да

оствари купац – крајњи корисник који наведене деривате нафте, биогорива и биотечности користи за транспортне сврхе и за грејање.

Према ставу 2. тачка 1) наведеног члана Правилника, рефакција плаћене акцизе остварује се у зависности од намене за које се деривати нафте, биогорива и биотечности користе, и то за гасна уља, течни нафтни гас и биогорива из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона, која се користе као моторно гориво за транспортне сврхе, остварује лице које обавља делатност превоза лица и ствари у складу са прописима којима се уређује друмски превоз лица и ствари, као и произвођач, односно увозник истих када их користи за сопствене потребе у транспортне сврхе.

Према члану 5. Правилника прописано је, између осталог, да лице из члана 2. став 2. тачка 1) овог правилника може да оствари рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биогорива из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона, који се као моторно гориво користе за транспортне сврхе ако обавља делатности јавног превоза лица и ствари у домаћем и међународном друмском саобраћају, укључујући и превоз за сопствене потребе, у складу са прописима којима се уређује друмски превоз лица и ствари, као и ако поседује решење о испуњености услова за отпочињање и обављање јавног превоза лица, односно ствари у друмском саобраћају издато од министарства надлежног за послове саобраћаја или уверење о оспособљености за обављање међународног јавног превоза у друмском саобраћају издато од министарства надлежног за послове саобраћаја или одобрење надлежног органа локалне самоуправе за обављање ауто такси превоза путника.

Чланом 8. ст. 1. и 2. Правилника прописано је да се рефакција плаћене акцизе на деривате нафте, односно биогорива из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона врши на основу писменог захтева, поднетог Пореској управи на Обрасцу РЕФ–Т. Ставом 3. тачка 8) истог члана прописано је да уз захтев правно лице, односно предузетник подноси одговарајуће доказе у зависности од делатности за коју је регистрован и коју обавља, између осталог, и писмени уговор између аутопревозника и корисника превоза за ванлинијски превоз, односно фотокопија товарног листа или отпремнице у случају превоза ствари у унутрашњем друмском саобраћају, односно фотокопија СМР-а у случају превоза ствари у међународном друмском саобраћају.

На основу члана 114а Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02 ... и 30/18) прописано је да право пореског обвезника на повраћај, порески кредит, рефакцију и рефундацију, као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза и повраћај споредних пореских давања застарева за пет година од дана када је застарелост почела да тече. Застарелост права на повраћај, порески кредит, рефакцију и рефундацију, као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза и повраћај споредних пореских давања почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је порески обвезник стекао право на повраћај, порески кредит, рефакцију и рефундацију, као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза и повраћај споредних пореских давања.

Према томе, на основу претходно наведених законских и подзаконских одредаба, предметно привредно друштво које обавља производњу металних конструкција и делова конструкције и врши превоз терета у друмском саобраћају без накнаде до сопствених магацина и до других правних лица – купаца робе, ради остваривања права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који су искоришћени у транспортне сврхе у периоду последњих пет година, као и у време важења Закона о превозу у друмском саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 46/95, 66/01, 61/05, 91/05, 62/06 и 31/11), потребно је да, поред осталих услова прописаних Правилником, поседује Решење о испуњености услова за отпочињање и обављање јавног превоза лица, односно ствари у друмском саобраћају издатог од министарства надлежног за послове саобраћаја, као и писмени уговор између аутопревозника и корисника превоза за ванлинијски превоз, односно фотокопију товарног листа или отпремнице у случају превоза ствари у унутрашњем друмском саобраћају, који је неопходно приложити уз сваки појединачни захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, како је прописано Правилником и Обрасцем РЕФ – Т.

При томе, напомињемо да надлежни порески орган у сваком конкретном случају утврђује чињенично стање и сходно томе поступа у оквиру своје надлежности.

ЦАРИНЕ

1. Издавање, овера, прилагање и накнадна провера доказа о пореклу за употребљавани камион марке Iveco Stralis који је купљен у ЕУ (Словачка Република) од стране фирме „А“ и стављен у слободан промет у Србији уз примену преференцијалног режима трговине између Републике Србије и ЕУ који је у поступку накнадне контроле доказа о пореклу оспорен

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-01200/2018-17 од 23.11.2018. год.)

Преференцијални режим трговине између Србије и ЕУ одвија се у складу са Споразумом о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори“, бр. 83/08 и 12/14, у даљем тексту: ССП). Саставни део ССП чини „Протокол о пореклу и методе административне сарадње“ који за потребе примене правила о пореклу упућује на Регионалну Конвенцију о пан-евро-медитеранским преференцијалним правилима о пореклу („Службени гласник РС“, бр. 7/13, у даљем тексту ПЕМ Конвенција).

За доказивање преференцијалног порекла робе није довољно само сазнање да се предметна роба производи у ЕУ, већ исто мора бити поткрепљено и одговарајућим документарним доказима. С тим у вези, чланом 15. став 1. Прилога I ПЕМ Конвенције прописано је да производи са пореклом из једне стране уговорнице код увоза у другу страну уговорницу имају олакшице, уколико је поднет један од следећих доказа о пореклу: уверење о кретању робе EUR.1 које оверава царински орган земље извознице или „изјава о пореклу“ коју извозник уноси у фактуру, доставницу или било који други

комерцијални документ који довољно детаљно описује производе о којима је реч и тако омогућава њихову идентификацију.

Чл. 16. (3) и 21 (5) Прилога I ПЕМ Конвенције, прописано је да у поступку овере и издавања доказа о пореклу, извозник који подноси захтев за оверу уверења о кретању робе EUR.1 или даје „изјаву о пореклу” мора бити спреман да у свако доба на захтев царинских органа стране уговорнице извознице поднесе на увид све одговарајуће документе којима се доказује порекло производа на који се то односи, као и то да су испуњени други услови из ове конвенције. Другим речима, одговорност за тачност података о пореклу робе је на извознику који је њен власник, односно продавац.

У поступку административне сарадње између царинских органа земље извознице и земље увознице, у члану 32. Прилога I ПЕМ Конвенције (провера доказа о пореклу), прописано је да се накнадне провере доказа о пореклу обављају насумице или у сваком случају оправдане сумње царинских органа стране уговорнице увознице у исправност таквих докумената, порекло робе о којој се ради или у испуњење других услова из ове конвенције. У ту сврху, царински органи стране уговорнице увознице враћају уверење о кретању робе EUR.1 или изјаву о пореклу царинским органима стране уговорнице извознице, уз навођење разлога за проверу, где је то потребно. Проверу врши царински орган стране уговорнице извознице који има право да захтева било које доказе и да спроведе било који преглед извозникових рачуна или било коју другу проверу коју сматра потребном. Царински орган који је затражио проверу обавештава се о резултатима те провере што пре, а најкасније у року од 10 месеци. Ти резултати морају јасно показивати да ли су документи веродостојни и могу ли се конкретни производи сматрати производима са пореклом из једне од страна уговорница и да ли испуњавају друге услове из ове конвенције. Ако одговор не садржи податке довољне за утврђивање веродостојности документа о којем је реч или стварног порекла производа, царински орган који је поднео захтев ће ускратити право на повлашћени третман.

Из приложене документације види се да је Управа царина због сумње да предметна роба не испуњава услове за стицање статуса робе са ЕУ преференцијалним пореклом, послала захтев царинској администрацији Републике Чешке (у којој је обављено извозно царинење) за накнадну проверу поднетог уверења о кретању робе EUR.1. У одговору чешке царинске администрације наведено је да извозник није могао да достави довољно пратећих докумената који се тичу предметне робе и да се стога предметна роба за коју је издат доказ о пореклу EUR.1 број xxxxxxxxxx не може сматрати робом са пореклом из ЕУ, у складу са одредбама Прилога I ПЕМ Конвенције. С тим у вези, Царинарница је покренула поступак накнадне документарне контроле предметне робе у складу са чланом 103. Царинског закона („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 и 113/17 – др. закон), а на основу претходно извршене накнадне провере доказа о пореклу, у циљу правилног обрачуна увозних дажбина.

Имајући у виду претходно изнето, у надлежности је поступајућег царинског органа да на основу свеобухватно утврђеног чињеничног стања донесе одговарајућу одлуку у управном поступку и утврди да ли у конкретном случају има елемената за покретање прекршајног поступка.

2. Да ли се еквивалентна роба може употребити у поступку активног оплемењивања реекспортне дораде?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-01594/2018-17 од 5.11.2018. год.)

Чланом 143. Царинског закона („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16, 113/17 – др. закон) прописан је поступак активног оплемењивања у царинском подручју Републике Србије уз примену једног или више процеса оплемењивања, не искључујући примену члана 144. овог закона, који се може одобрити за:

1) страну робу, за коју се не плаћа царина, нити подлеже мерама трговинске политике, а намењена је поновно извозу из царинског подручја у облику добијених производа (систем одлагања);

2) страну робу која је стављена у слободан промет уз плаћање дажбина, за коју се може одобрити повраћај царинског дуга или отпуст царине, ако се роба извезе из царинског подручја у облику добијених производа (систем повраћаја).

Одредбом члана 144. наведеног закона прописује се да царински орган одобрава да се добијени производи произведу од еквивалентне робе, као и да се добијени производи произведени од еквивалентне робе могу извести из царинског подручја Републике Србије пре увоза увозне робе. Сходно томе, увозна роба ће се, за царинске сврхе, сматрати еквивалентном робом, а еквивалентна роба увозном робом.

Даље, одредбом члана 39. Закона о спољнотрговинском пословању („Службени гласник РС”, бр. 36/2009, 36/2011 – др. закон, 88/2011 и 89/15 – др. закон) прописано је да домаће лице робу купљену у другој држави или царинској територији не мора да увезе, ако се та роба, на основу уговора, непосредно испоручује у другу државу или царинску територију. Такође, ова роба не мора да се стави у слободан промет, ако се та роба након спроведеног одговарајућег царинског поступка отпрема са територије Републике Србије.

Овде бисмо још напоменули да Царински закон не познаје појам реекспортне дораде, већ само процес активног оплемењивања, који у смислу Царинског закона представља обраду и прераду производа, као и поправку робе.

Имајући у виду претходно наведено, као и да одредба члана 39. Закона о спољнотрговинском пословању директно упућује на одредбе које се односе на одговарајуће царинске поступке (између осталог и на поступак активног оплемењивања), мишљења смо да се одобрење за прихватање употребе еквивалентне робе у поступку

наведеном у предметном допису може одобрити, под условом да су испуњени сви прописани услови за употребу еквивалентне робе.

3. Раздужење царинских исправа у случају настанака апсолутне застарелости

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-01468/2018-17 од 31.10.2018. год.)

У члану 270. Царинског закона („Службени гласник РС“, бр. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 и 113/17 – др. закон), као што сте и навели у вашем допису, прописано је да се царински дуг не може наплатити по истеку рока од пет година од дана његовог настанка. У ставу 2. истог члана стоји да се застаревање прекида сваком радњом царинског органа која се предузима ради наплате дажбина, у ком случају рок почиње да тече од почетка, док је у ставу 3. прописано да изузетно од става 2, право наплате застарева по истеку 10 година од дана настанка царинског дуга. У вези са овим, још бисмо указали и на члан 271. став 1. тачка 3) Царинског закона у којем је предвиђено да се царински дуг гаси наступањем застарелости потраживања.

Што се тиче застаревања покретања прекршајног поступка, ту указујемо на члан 305. Царинског закона, којим су прописани рокови застарелости. Тако, прекршајни поступак, односно поступак за издавање прекршајног налога, не може се покренути ако протекне три године од дана када је прекршај учињен. Застаревање се прекида сваком радњом надлежног органа и почиње поново да тече после сваког прекида, али апсолутна застарелост настаје у сваком случају по истеку рока од шест година од дана када је прекршај учињен.

Међутим, овде треба имати у виду и члан 26. Царинског закона, којим је прописана обавеза лица које учествује у промету робом да чува исправе из члана 23. овог закона ради контроле коју

спроводи царински орган, у року утврђеним прописом, а најмање три календарске године, без обзира на медијум који се користи за чување података. Даље, у истом члану прописано је како се тај рок рачуна, у зависности од конкретног поступка, па тако предвиђено је да тај период почиње да тече:

1) за робу која је стављена у слободан промет, осим робе из тачке 2) овог става, као и за робу за коју је поднета извозна декларација, од последњег дана календарске године у којој је прихваћена декларација за стављање робе у слободан промет, односно извозна декларација;

2) за робу која је стављена у слободан промет без плаћања царине или по стопи царине нижој од стопе утврђене у Царинској тарифи, од последњег дана календарске године у којој је окончан царински надзор над том робом;

3) за робу која је стављена у други царински поступак, од последњег дана календарске године у којој је окончан царински поступак,

4) за робу која је била смештена у слободну зону или слободно складиште, од последњег дана календарске године у којој је окончана ова употреба робе.

Када су у питању рокови чувања исправа, треба имати у виду да су и царински органи дужни да чувају исправе, а у складу са утврђеном Листом категорија регистратурског материјала са роковима чувања (на коју се и позивате у допису)

Имајући у виду све претходно наведено, то би значило да у случају да су истекли апсолутни рокови застарелости, како у погледу наплате царинског дуга, тако и у погледу покретања прекршајног поступка, нема места предузимању радњи од стране царинског органа у циљу наплата царинског дуга или у циљу покретања прекршајног поступка. На који начин ће бити раздужене царинске

исправе у ИСЦС-у, техничко је питање и зависи од техничких могућности ИСЦС-а.

Међутим, посебно бисмо нагласили да царински орган на несумњив начин мора да утврди да је неспорно наступила апсолутна застарелост, водећи при томе рачуна о прописаним роковима, али и о начину рачунања тих рокова. Па тако, примера ради, уколико се роба налазила у поступку царинског складиштења изван низ година и царински орган у једном тренутку утврди да робе нема у царинском складишту, у том случају ради се о царинском дугу који је настао изузимањем робе испод царинског надзора. При томе, рок за застарелост почиње да тече не од тренутка подношења декларације за поступак царинског складиштења, већ од тренутка када је царински орган утврдио да се роба налази у статусу који условљава настанак царинског дуга, а што је у складу са чланом 251. став 2. Царинског закона.

4. У случају потребе претовара или складиштења робе због квара на возилу, према међународном товарном листу, ко је дужан да преда захтев за наведену радњу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00784/2018-17 од 29.10.2018. год.)

Чланом 409. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом („Службени гласник РС“, бр. 93/10, 63/13, 145/14, 95/15, 44/16, 10/17 и 62/18) прописано је да роба наведена у транзитном пратећем документу или транзитном сигурносном пратећем документу може се претоварити на друго превозно средство под надзором царинског органа, који у том случају уноси у транзитни пратећи документ или транзитни сигурносни пратећи документ одговарајуће измене.

Такође, царинарница, према условима које сама одреди, може одобрити претовар робе без непосредног царинског надзора. При таквом претовару превозник је дужан да у транзитном пратећем документу или транзитном сигурносном пратећем документу наведе одговарајуће податке и обавести царинарницу да претовар службено потврди.

Чланом 410. наведене уредбе прописано је да је превозник дужан да у транзитни пратећи документ или транзитни сигурносни пратећи документ упише потребне податке и исте поднесе заједно са робом коју допрема, царинарници надлежној према месту где се налази превозно средство:

а) у случају промене прописаног пута и примене одредби члана 404. став 2. ове уредбе,

б) ако су пломбе у току пута оштећене без знања превозника,

в) у случају саобраћајне незгоде због које је потребан претовар на друго превозно средство, уз примену члана 409. ове уредбе,

г) у случају непосредне опасности због које је потребно одмах истоварити сву робу или један њен део, превозник може предузети радње на сопствену одговорност,

д) у случају било каквог догађаја или незгоде (у превозу) који могу утицати на способност принципала или превозника да испуни своје обавезе.

Предузете радње уписују се у транзитни пратећи документ или транзитни сигурносни пратећи документ и у том случају примењују се одредбе става 1. овог члана.

Транзитна царинарница или одредишна царинарница, у зависности од случаја, уноси одговарајуће податке о претовару или другим незгодама у информациони систем.

Када се роба превози на основу ТИР карнета, превозник је у свим претходно наведеним ситуацијама у обавези да у што краћем

року обавести царински орган, који је дужан да, у зависности од ситуације, сачини или овери записник о налазу који садржи исправа за МДП (карнет ТИР). Међутим, у случају непосредне опасности која захтева хитан истовар терета, превозник може да предузме радње на властиту иницијативу без захтева, или чекања да то обави царински орган, али је у обавези да поднесе доказ да је био присиљен да поступи на такав начин у интересу возила или терета и чим изврши превентивне мере које захтева неочекиван догађај, мора да обавести надлежан орган, како би он могао да провери те чињенице, стави обележја на возило и овери записник о налазу.

Имајући у виду претходно наведено, мишљења смо да превозник, односно лице које робу превози и које је у царинским исправама наведено као превозник (путем уношења регистарских ознака његовог возила) одговоран је за исту, самим тим и за претовар робе, што не искључује могућност да за превоз робе буде одговоран и пошиљалац или прималац робе, а што зависи од саме конкретне ситуације, односно уговорног односа лица која су закључила исти.

5. Да ли постоји могућност пребацивање количине нераздуженог репроматеријала у поступку пасивног оплемењивања на ново одобрење?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-01646/2018-17 од 22.10.2018. год.)

Поступак пасивног оплемењивања, сагласно члану 172. Царинског закона („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 и 113/17 – др. закон), може се одобрити за домаћу робу

која се привремено извози из царинскога подручја Републике Србије ради оплемењивања. Производи који настану у поступку пасивног оплемењивања могу се ставити у слободан промет са потпуним или делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина. За спровођење царинског поступка са економским дејством, у које спада и пасивно оплемењивање, потребно је одобрење царинског органа. У члану 112. Царинског закона прописани су општи услови за издавање одобрења, тачније прописано је да царински орган одобрава царински поступак са економским дејством само:

1) лицима која пруже све потребне гаранције да ће правилно спроводити поступак;

2) ако царински орган има могућност надзора и контроле над одобреним поступком.

Када је у питању царински поступак пасивног оплемењивања, треба имати у виду да су у члану 175. Царинског закона прописани додатни услови за издавање одобрења за употребу овог поступка, па тако, одобрење се може дати:

1) лицима са седиштем у Републици Србији,

2) ако је могуће утврдити да су добијени производи произведени од привремено извезене робе,

3) ако давање одобрења озбиљно не угрожава основне интересе српских произвођача (економски услови).

При томе, треба имати у виду и да је корисник одобрења за поступак пасивног оплемењивања, према члану 281. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом и Објашњењу Управе царина о поступку пасивног оплемењивања број: 148-03-030-01-223/2012 од 27.11.2012. године, дужан да води евиденцију о роби, осим у случају када царински орган оцени да није потребно да се води евиденција.

Подносилац захтева за издавање одобрења за поступак пасивног оплемењивања наводи место где ће водити евиденцију и

уз захтев прилаже изглед и садржај евиденције, док се у одобрењу носиоцу одобрења одређује обавеза и начин вођења евиденције о роби стављеној у поступак пасивног оплемењивања, која треба да омогући надзор над поступком, као и да садржи прописане податке. Посебно наглашавамо да евиденција мора бити доступна надзорном царинском органу (а по потреби и другом контролном царинском органу), који прати и врши контролу правилности спровођења поступка пасивног оплемењивања.

Према наводима из вашег дописа, привредно друштво „А“ у свом пословању спроводи поступак пасивног оплемењивања, који подразумева привремени извоз сировина ради производње одређене количине лекова. С обзиром на специфичност предметне робе (сиrovина), која подразумева строго контролисане услове руковања, у пракси се дешава, како наводите у допису, да по окончању поступка по једном одобрењу остане неутрошена одређена количина сировина, па се поставља питање да ли је могуће да се за нераздужену количину сировина (по више одобрења за поступак пасивног оплемењивања) поднесе декларација за нови поступак пасивног оплемењивања која би обухватила нераздужене количине сировина, које се иначе налазе у иностранству?

Имајући у виду да се, у конкретном случају, ради о сировини за производњу лекова која подразумева строго контролисане услове поступања и која се налази у оригиналној амбалажи у коју је спакована већа количина сировина од оне потребне за реализацију конкретног одобреног поступка пасивног оплемењивања, као и да по отварању оригиналног паковања остатак неутрошене сировине није могуће враћати у Републику Србију, јер би због неадекватног (неоригиналног) паковања била неупотребљива, то сматрамо да је могуће да се за нераздужену количину сировина (по више одобрења за поступак пасивног оплемењивања) поднесе декларација за нови

поступак пасивног оплемењивања која би обухватила нераздужене количине сировина преостале након отварања оригиналног паковања (које се, иначе, налазе у иностранству), само ако царински орган има могућност надзора и контроле над одобреним поступком. Ово тим пре ако се има у виду раније заузет став да је могуће да се за невраћену робу из поступка пасивног оплемењивања поднесе декларација за коначни извоз, иако се роба налази у иностранству.

Овде бисмо посебно нагласили да је корисник поступка пасивног оплемењивања дужан да води евиденцију о роби на начин који омогућава надзор над поступком, као и да садржи све потребне податке, а нарочито податке који омогућавају праћење робе, укључујући место где се налази.

ФИСКАЛНЕ КАСЕ

1. Да ли је постојала обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања угоститељских услуга (хотел) у октобру 2014. године, као и да ли је пружалац угоститељских услуга – хотел дужан да преко фискалне касе евидентира боравишну таксу коју наплаћује од корисника угоститељских услуга?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00995/2017-04 од 01.11.2018. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 93/12, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар и који обавља промет добара на мало, односно пружа услуге физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 12. ст. 1. и 5. Закона, фискални исечак је фискални документ у коме се евидентира сваки појединачно остварен промет добара на мало, односно услуга физичким лицима које купац добара, односно корисник услуга плаћа готовином, чеком или картицом. Ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Службени гласник РС“, бр. 61/10, 101/10, 94/11, 83/12, 59/13 и 100/14, у даљем тексту: Уредба) прописане су делатности код чијег

обављања не постоји обавеза евидентирања оствареног промета преко фискалне касе.

Према томе, имајући у виду да пружање угоститељских услуга и услуга ноћења, у конкретном случају делатност хотела, није изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном Уредбом, промет који привредни субјект оствари пружањем угоститељских услуга и услуга ноћења (делатност хотела) физичким лицима дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли се наплата врши готовински или безготовинском уплатом на рачун привредног субјекта који се бави пружањем наведених услуга.

Такође напомињемо да је лице обвезник евидентирања промета преко фискалне касе, у конкретном случају хотел, дужно да евидентира промет преко фискалне касе и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, при чему је у обавези да у фактуру (рачуну за безготовинско плаћање) унесе редни број фискалног исечка којим је услуга евидентирана преко фискалне касе.

Напомињемо да је, сагласно претходно наведеним одредбама Закона, обавеза евидентирања промета приликом пружања претходно наведених услуга постојала и у октобру 2014. године, па, сходно томе, пружалац наведених услуга је био дужан да кориснику услуге изда фискални исечак и да у фактуру (рачуну за безготовинско плаћање) унесе и редни број фискалног исечка којим је евидентиран промет преко фискалне касе.

Када је у питању наплата боравишне таксе, обавештавамо вас да се предметна материја не уређује Законом о фискалним касама, нити подзаконским актима који ближе уређују ову област, те је, сходно томе, потребно да се обратите министарству надлежном за послове трговине, туризма и телекомуникација.

2. Начин евидентирања промета преко фискалне касе код продавца, односно пружаоца услуге који имају обавезу евидентирања промета преко фискалне касе, а који своју робу или услуге наплаћују путем нових телекомуникационих

услуга које пружа банка преко апликација за безготовинску наплату – mPOS, mWEB и mPOS апликација за мобилне уређаје (плаћање робе или услуге путем мобилног телефона), при чему се овакав начин плаћања може спровести само ако је продавац, односно пружалац услуге, партнер банке који има Уговор о приступању mCash сервису и ако је купац физичко лице резидент клијент те банке и има приступ mCash сервису

(Мишљење Министарства финансија, бр. 435-00-00002/2018-04 од 01.11.2018. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 93/12, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар и који обавља промет добара на мало, односно пружа услуге физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: „картица“.

Према томе, када се наплата продате робе, односно извршене услуге физичким лицима врши путем апликација за безготовинску наплату – mPOS, mWEB и mPOS апликација за мобилне уређаје, при чему су продавац, односно пружалац услуге и купац партнери банке који имају приступ mCash сервису, лице које врши продају добара,

односно пружа услугу дужно је да остварен промет на претходно наведен начин евидентира преко фискалне касе, сагласно члану 3. ст. 1. и 2. Закона.

Такође, мишљења смо да лице које врши наплату продате робе, односно пружене услуге путем апликација за безготовинску наплату – mPOS, mWEB и mPOS апликација за мобилне уређаје, при чему су продавац, односно пружалац услуге и купац партнери банке који имају приступ mCash сервису, приликом евидентирања промета оствареног на претходно наведен начин, у бази података фискалне касе као средство плаћања треба да означи „картица“, сагласно члану 5. став 3. Закона.

3. Да ли постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења промета добара – станова, између физичког лица које је у систему ПДВ-а и другог физичког лица које је купац?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00285/2018-04 од 01.11.2018. год.)

У складу са одредбом члана 3. став 1. Закона о фискалним касама („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 93/12, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар и које обавља промет добара на мало, односно пружа услуге физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Према томе, физичко лице које је у систему ПДВ-а, а које нема статус привредног субјекта у складу са прописима којима се уређује упис у регистар привредних субјеката, сагласно претходно наведеној одредби Закона, нема обавезу евидентирања промета преко фискалне касе оствареног продајом станова другом физичком лицу.

Ф И Н А Н С И Ј С К И С И С Т Е М

РАЧУНОВОДСТВО

1. Да ли постоји могућност примене Међународног стандарда финансијског извештавања (МСФИ) 15 – Приходи од уговора са купцима који није преведен и објављен сагласно Закону о рачуноводству?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-698/2018-08 од 13.9.2018. год.)

Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 62/13 и 30/18, у даљем тексту: Закон) уређују се обвезници примене овог закона, разврставање правних лица, организација рачуноводства и рачуноводствене исправе, услови и начин вођења пословних књига, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја и годишњег извештаја о пословању, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство, као и надзор над спровођењем одредби овог закона.

Сагласно одредбама члана 2. тачка 4) Закона, Међународни стандарди финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ), у смислу овог закона, су: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements), Међународни рачуноводствени стандарди – MPC (International Accounting Standards – IAS), Међународни стандарди финансијског извештавања – МСФИ (International Financial Reporting Standards – IFRS) и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда (International Financial Reporting

Interpretations Committee – IFRIC), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (International Accounting Standards Board – IASB), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија (у даљем тексту: Министарство). Превод МСФИ који утврђује и објављује министарство надлежно за послове финансија (у даљем тексту: Министарство), чине основни текстови МРС, односно МСФИ, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати, и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни део стандарда, односно тумачења.

Одредбом члана 3. Закона прописано је да Министарство решењем утврђује преводе МСФИ, односно МСФИ за МСП, којим се одређује и датум почетка примене МСФИ, односно МСФИ за МСП, а које се заједно са текстом превода МСФИ, односно МСФИ за МСП, објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на интернет страници Министарства.

Сагласно члану 7. Закона, правна лица, односно предузетници општим актом, у складу са овим законом, уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промена, уређују интерне рачуноводствене контролне поступке, утврђују рачуноводствене политике, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање и контролу рачуноводствених исправа о пословној промени, уређују

кретање рачуноводствених исправа и утврђују рокове за њихово достављање на даљу обраду и књижење у пословним књигама.

Тренутно су у примени МСФИ који су објављени у „Службеном гласнику Републике Србије“, број 35/14.

С обзиром да нови/ревидирани МСФИ (укључујући и поменути МСФИ 15) још увек нису објављени у „Службеном гласнику Републике Србије“, мишљења смо да уколико у конкретном случају правна лица имају могућност и неопходне капацитете да приликом састављања финансијских извештаја за 2018. годину примене нове/ревидиране МСФИ (укључујући и МСФИ 15), који још увек нису објављени у „Службеном гласнику Републике Србије“, могу применити наведене стандарде (уз обелодањивање одговарајућих информација о томе у Напоменама уз финансијске извештаје), с обзиром да се и у текстовима МСФИ наводи да је њихова ранија примена дозвољена. Овакав став изнет је и у мишљењу Министарства финансија број 011-00-1051/2016-16 од 23.11.2016. године.

Према томе, у конкретном случају, правно лице које се определило за ранију примену МСФИ (укључујући и МСФИ 15) који још увек нису објављени у „Службеном гласнику Републике Србије“, дужно је да своје финансијске извештаје саставља у складу са Законом, својом рачуноводственом политиком и МСФИ који примењује, уз обелодањивање одговарајућих информација у Напоменама уз финансијске извештаје.

У вези са конкретним случајем, напомињемо да питања у вези са признавањем прихода и расхода приликом утврђивања пореске основице пореза на добит нису у надлежности прописа о рачуноводству, те самим тим ни Сектора за финансијски систем.

Желели бисмо на крају да истакнемо да је за истинито и поштено приказивање финансијског положаја и успешности пословања правног лица прописана колективна одговорност

(законског заступника, органа управљања, надзорног органа и лица које саставља финансијске извештаје), док је крајња одговорност ревизора да потврди, односно изрази мишљење о усклађености тих финансијских извештаја са МСФИ.

2. Поступање Агенције за привредне регистре у случају недостављања изјаве о неактивности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 07-00-386/2018-16 од 24.8.2018. год.)

Увидом у достављену представку, као и пратећа документа, установили смо да је Агенција за привредне регистре (АПР) поднела пријаву надлежним органима у складу са казним одредбама Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 62/13 и 30/18, у даљем тексту: Закон), услед чињенице да удружење „А“ није доставило АПР-у у одговарајућем року (најкасније до краја фебруара 2015. године) изјаву о неактивности за 2014. годину.

С тим у вези, а са аспекта примене Закона, овим путем указујемо на следеће:

Законом се уређују обвезници примене овог закона, разврставање правних лица, организација рачуноводства и рачуноводствене исправе, услови и начин вођења пословних књига, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја и годишњег извештаја о пословању, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство, као и надзор над спровођењем одредби овог закона.

Правна лица, односно предузетници дужни су да редовне годишње финансијске извештаје за извештајну годину доставе Агенцији, ради јавног објављивања, најкасније до 30. јуна наредне године, осим ако посебним законом није друкчије уређено.

Одредбама члана 33. став 2. Закона прописано је да је правно лице које није имало пословних догађаја, нити у пословним књигама има податке о имовини и обавезама, дужно да до краја фебруара наредне године достави АПР-у изјаву о неактивности која се односи на извештајну годину.

У оквиру Регистра финансијских извештаја води се посебна база података за статистичке и друге потребе из члана 35. овог закона. На основу података из става 1. овог члана и збирних података из става 2. овог члана, података из других регистара и евиденција које води АПР, као и података које јој достављају други надлежни органи и заинтересовани корисници услуга, АПР у оквиру Регистра финансијских извештаја води базу података о бонитету.

Одредбама члана 37. Закона уређена је садржина Регистра финансијских извештаја. Регистар финансијских извештаја је централна, јавна, јединствена електронска база података из потпуних и рачунски тачних финансијских извештаја и документације из чл. 33. и 34. овог закона.

Сагласно члану 38. Закона, АПР је, ради вођења Регистра финансијских извештаја, овлашћена да прикупља, евидентира, обрађује, архивира и јавно објављује финансијске извештаје и документацију из чл. 33. и 34. овог закона, дистрибуира податке из тих извештаја, као и да управља базама података и осигура заштиту база података и докумената који су архивирани.

АПР води Регистар финансијских извештаја преко регистратора именованог у складу са законом који уређује пословање АПР-а и одговорна је за веродостојност електронског уноса података из финансијских извештаја, за објављивање, као и за обраду других података и докумената који се евидентирају у Регистру финансијских извештаја.

Одредбом члана 46. став 1. тачка 20) Закона, између осталих, прописана је казнена одредба у виду привредног преступа за правна лица која не доставе АПР-у финансијске извештаје, годишњи извештај о пословању, ревизорски извештај и осталу документацију

из члана 34. овог закона ради објављивања, односно не достави податке за статистичке и друге потребе у роковима прописаним овим законом (чл. 33–35).

Имајући у виду наведено, напомињемо да је АПР у обавези да ради вођења Регистра финансијских извештаја и спровођења одредаба Закона и подзаконских аката донетих на основу закона, обавља послове у обиму и на начин дефинисан овим законом, као и да подноси одговарајуће пријаве надлежним органима у складу са казним одредбама Закона, уколико је дошло до поступања правних лица, односно предузетника противно одредбама Закона.

3. Да ли финансијске извештаје може да потпише лице које је генералним пуномоћјем законског заступника друштва овлашћено да предузима све правне и друге послове у име друштва?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-2253/2018-16 од 19.7.2018. год.)

Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 62/13 и 30/18, у даљем тексту: Закон) уређују се обвезници примене овог закона, разврставање правних лица, организација рачуноводства и рачуноводствене исправе, услови и начин вођења пословних књига, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја и годишњег извештаја о пословању, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство, као и надзор над спровођењем одредби овог закона.

Сагласно члану 14. Закона, правно лице, односно предузетник општим актом уређује школску спрему, радно искуство и остале услове за лице које је одговорно за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја.

Одредбама члана 32. Закона прописано је да финансијске извештаје усваја скупштина или други надлежни орган правног лица, односно предузетник. За истинито и поштено приказивање финансијског положаја и успешности пословања правног лица одговоран је законски заступник, орган управљања и надзорни орган правног лица у складу са законом, односно предузетник, као и одговорно лице из члана 14. овог закона. Финансијске извештаје потписује законски заступник правног лица, односно предузетник.

Правилником о условима и начину јавног објављивања финансијских извештаја и вођењу Регистра финансијских извештаја („Службени гласник РС“, бр. 127/14, 101/16 и 111/17, у даљем тексту: Правилник) уређују се ближи услови и начин пријема и обраде података за статистичке и друге потребе, пријема и провере испуњености услова за јавно објављивање финансијских извештаја и докумената из чл. 33. и 34. Закона, вођења Регистра финансијских извештаја (у даљем тексту: Регистар) и прибављања података које Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: Агенција) достављају други надлежни органи и правна лица и предузетници, као и пружања услуга из Регистра.

Имајући у виду наведено, у конкретном случају, мишљења смо да би у случају када због објективних околности (боловање у дужем периоду и сл.) постоји спреченост да законски заступник обавља своје дужности, изузетно финансијске извештаје могло потписати лице које је регистровано у Агенцији за привредне регистре у смислу Закона о привредним друштвима као „остали заступник“, а не и лице које има пуномоћје које као такво није предмет регистрације АПР-а.

Желели бисмо овом приликом посебно да укажемо да без обзира на то које је лице потписало финансијски извештај и другу документацију, за истинито и поштено приказивање финансијског положаја и успешности пословања правног лица, прописана је

колективна одговорност, тј. одговорни су законски заступник, орган управљања и надзорни орган правног лица у складу са законом, односно предузетник, као и одговорно лице из члана 14. Закона.

Одговор у вези са применом прописа дајемо према подацима изнетим у захтеву. Напомињемо да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Службени гласник РС“, број 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 95/14), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

4. Признавање прихода у финансијским извештајима за 2017. и 2018. годину у случају када се ради о превозу терета из луке Констанца у Румунији до крајњег места испоруке, луке Дунав у Србији, а уговором је дефинисано да посао траје у периоду од новембра 2017. године до коначне испоруке уговорене количине, која је реализована у току 2018. године (Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-2254/2018-16 од 19.7.2018. год.)

Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 62/13 и 30/18, у даљем тексту: Закон) уређују се обвезници примене овог закона, разврставање правних лица, организација рачуноводства и рачуноводствене исправе, услови и начин вођења пословних књига, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја и годишњег извештаја о пословању, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство, као и надзор над спровођењем одредби овог закона.

У предметном захтеву који нам је достављен, између осталог, наведено је следеће:

- Уговорни посао почиње у једној години, а завршава се у наредној години. У питању је пројекат који се бави међународним речним транспортом (ради се о превозу терета из луке Констанца у Румунији до крајњег места испоруке, луке Дунав у Србији);
- Уговором је дефинисан паритет за превоз терета: FO sea vessel (free out морски брод) Konstanca/Rumunija – FO barges (free out барже) лука искрцаја Србија;
- Уговором је дефинисано да посао траје у периоду од новембра 2017. године до коначне испоруке уговорене количине, која је реализована и у току 2018. године. Прва отпрема и једина у 2017. години била је приближно у вредности од 25% уговорене количине, док је преостала количина робе приближне вредности од 75% уговорене количине реализована у 2018. години;
- Уговором је дефинисано да се фактуре издају на датум отпреме робе из луке у Констанци;
- Питање: Да ли је признавање прихода од прве отпреме робе из 2017. године (са припадајућим расходима насталим по основу ове конкретне отпреме) у финансијским извештајима за 2017. годину, као и признавање прихода по основу осталих отпрема из 2018. године (са припадајућим расходима насталим по основу тих конкретних отпрема) у финансијским извештајима за 2018. годину, у складу са МРС?

Сагласно одредбама члана 2. тачка 4) Закона, Међународни стандарди финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ), у смислу овог закона, су: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements), Међународни рачуноводствени стандарди – МРС (International Accounting Standards – IAS), Међународни стандарди финансијског извештавања – МСФИ (International Financial Reporting Standards – IFRS) и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда (International Financial Reporting Interpretations Committee

– IFRIC), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (International Accounting Standards Board – IASB), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија (у даљем тексту: Министарство). Превод МСФИ који утврђује и објављује министарство надлежно за послове финансија чине основни текстови МРС, односно МСФИ, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати, и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни део стандарда, односно тумачења.

Одредбом члана 3. Закона прописано је да Министарство решењем утврђује преводе МСФИ, односно МСФИ за МСП, којим се одређује и датум почетка примене МСФИ, односно МСФИ за МСП, а које се заједно са текстом превода МСФИ, односно МСФИ за МСП, објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на интернет страници Министарства.

Што се тиче рачуноводственог третмана прихода са аспекта примене МСФИ, тренутно је у Републици Србији ово питање уређено стандардом МРС 18 *Приходи*.

Приход се у *Оквиру за припрему и презентацију финансијских извештаја* дефинише као повећање економских користи током обрачунског периода у облику прилива или повећања средстава или смањења обавеза, која имају за резултат пораст капитала који не представља пораст по основу доприноса учесника у капиталу. Приход укључује и приходе и добитке. Приход је прилив који настаје у току редовних активности неког ентитета и има различите

називе као што су приход од продаје, провизије, камате, дивиденде и тантијеме. Циљ овог Стандарда је да пропише рачуноводствени поступак за приход који настаје из одређеног типа трансакција и догађаја.

Првенствено питање у рачуноводственом обухватању прихода је одредити када се приход признаје. Приход се признаје када је прилив будућих економских користи у ентитету вероватан, а те користи се могу поуздано измерити. Овај Стандард идентификује околности у којима ће ти критеријуми бити задовољени, односно и приход бити признат. Он, такође, пружа практично упутство за примену тих критеријума.

Овај Стандард се примењује у рачуноводственом обухвату прихода који настају из следећих трансакција и догађаја:

- (а) продаје робе;
- (б) пружање услуга; и

(ц) коришћења средстава ентитета од стране других, чиме се остварују камате, тантијеме и дивиденде.

Сагласно параграфу 14 овог стандарда, приход од продаје робе се признаје када су сви следећи услови задовољени:

(а) ентитет је на купца пренео значајне ризике и користи од власништва над робом;

(б) ентитет не задржава учешће у управљању продатом робом у мери у којој се уобичајено повезује са власништвом, нити задржава контролу над продатом робом;

(ц) износ прихода се може поуздано мерити;

(д) вероватан је прилив економских користи везаних за ту трансакцију у ентитет; и

(е) трошкови који су настали или трошкови који ће настати у даатој трансакцији могу се поуздано измерити.

Имајући у виду наведено, као и информације изнете у захтеву, а без увида у Уговор, указујемо да се са аспекта примене прописа

о рачуноводству, у конкретном случају, приходи од продаје могу признати у финансијским извештајима за 2017. годину, односно 2018. годину, на начин како је описано у захтеву, под условом да су у тренутку њиховог признавања испуњени услови прописани МРС 18, параграф 14.

Желели бисмо на крају да истакнемо да је за истинито и поштено приказивање финансијског положаја и успешности пословања правног лица прописана колективна одговорност (законског заступника, органа управљања, надзорног органа и лица које саставља финансијске извештаје), док је крајња одговорност ревизора да потврди, односно изрази мишљење о усклађености тих финансијских извештаја са МСФИ.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима које сте изнели у захтеву. Напомињемо да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Службени гласник РС“, број 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 95/14), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

5. Да ли број документа односно SAP референца може да буде идентификациона ознака одговорног/овлашћеног лица за издавање фактура?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-557/2018-16 од 19.7.2018. год.)

Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 62/13 и 30/18, у даљем тексту: Закон) се уређују обвезници примене овог закона, разврставање правних лица, организација рачуноводства и

рачуноводствене исправе, услови и начин вођења пословних књига, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја и годишњег извештаја о пословању, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство, као и надзор над спровођењем одредби овог закона.

У предметном захтеву који нам је достављен, између осталог, наведено је следеће:

- Опис проблема: У питању је однос између купца (подносиоца овог захтева) и добављача (мултинационална компанија) са седиштем у Србији. Купац добија од добављача документацију која није потписана на основу њихове интерне одлуке из 2018. године у којој је наведено следеће: „Рачуни/фактуре, књижна одобрења, књижна задужења, предрачуни, авансни рачуни и каматни обрачуни (у даљем тексту: документа), чији је изглед креиран и одштампан из SAP система, уместо печата и потписа садржаће број документа, односно SAP референцу документа као идентификациону ознаку којом се кроз SAP систем потврђује веродостојност исправе и она упућује на лице које је овлашћено за издавање документа/процес фактурисања ...“;

- Купац сматра да наведени став добављача није исправан и указује на следеће: У конкретном случају код издаваоца рачуна број рачуна се сматра идентификационом ознаком и број рачуна упућује на одговорно лице за његово издавање, а да купац при томе, као прималац рачуна, нема увид у његов систем, тј. за примаоца рачуна је непознат податак о одговорном/овлашћеном лицу које га је издало;

- Питање: Дали се рачун који нема потпис добијен у штампаној или електронској форми сматра валидном рачуноводственом исправом?

Чланом 7. став 1. овог закона прописано је да правна лица, односно предузетници општим актом уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промена, уређују интерне рачуноводствене контролне поступке, утврђују рачуноводствене политике, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање и контролу рачуноводствених исправа о пословној промени, уређују кретање рачуноводствених исправа и утврђују рокове за њихово достављање на даљу обраду и књижење у пословним књигама.

Чланом 8. овог закона уређен је појам и начин издавања рачуноводствене исправе.

Сходно члану 9. ст. 1. и 2. Закона, одговорно лице потписом, односно другом идентификационом ознаком потврђује да је рачуноводствена исправа веродостојна (потпуна, истинита, рачунски тачна и да приказује пословну промену). Рачуноводствена исправа, састављена као електронски запис, треба да садржи потпис или другу идентификациону ознаку одговорног лица, односно лица овлашћеног за издавање рачуноводствене исправе, односно електронски потпис у складу са законом.

Ради убрзања и поједностављења процеса издавања фактура, као и разјашњења недоумица које су се појавиле у пракси, а односе се на начин на који се издају и књиже фактуре у пословним књигама правних лица и предузетника, настале у папирном или електронском облику, од стране министра финансија и министра трговине, туризма и телекомуникација донето је Објашњење у вези са издавањем и књижењем рачуна (фактура) у папирном и електронском облику без употребе печата и потписа Број: 401-00-4169/2017-16 од 11. децембра 2017. године (у даљем тексту: Објашњење), у којем је указано на следеће:

Законом је омогућено правним лицима и предузетницима да своје фактуре издају у папирном или електронском облику.

Законом није прописано да фактура која је изворно настала у папирном облику мора садржати печат и потпис одговорног лица, већ је довољно да иста садржи „идентификациону ознаку“ која упућује на одговорно лице, односно лице које је овлашћено за издавање те фактуре, а којом потврђује веродостојност исте у смислу члана 9. Закона.

Фактура која је изворно настала у електронском облику, као и фактура настала дигитализацијом (конверзијом документа из папирног у електронски облик, нпр. скенирана фактура), такође, не мора бити потписана (електронским) потписом већ је довољно да иста садржи поменути „идентификациону ознаку“.

Правна лица и предузетници немају обавезу да фактуру, која је изворно настала у електронском облику, штампају нити да се на тако одштампан документ ставља отисак печата како би исти био сматран валидним.

Имајући у виду наведено, овим путем указујемо да рачун у папирном облику без потписа и печата мора да садржи идентификациону ознаку, али ни Закон ни Објашњење не уређују питање изгледа идентификационе ознаке у самом рачуну.

Такође, желимо да укажемо да су правна лица и предузетници у обавези да интерним актом уреде организацију рачуноводства и одреде лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословних промена и састављање и контролу рачуноводствених исправа о пословној промени. Самим тим, уколико приликом издавања фактура правно лице или предузетник користи „идентификациону ознаку“ уместо потписа, интерним актом је неопходно ближе уредити ко је одговорно лице, односно

лице које је овлашћено за издавање тих фактура и шта се сматра „идентификационом ознаком“.

Одговор у вези са применом прописа дајемо према подацима изнетим у захтеву. Напомињемо да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Службени гласник РС“, број 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 95/14), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У НОВЕМБРУ 2018. ГОДИНЕ

УРЕДБЕ	
Уредба о изменама Уредбе о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности	<i>Сл. гласник РС, бр. 86 од 9. новембра 2018. год.</i>
Уредба о изменама Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом	<i>Сл. гласник РС, бр. 93 од 30. новембра 2018. год.</i>
ПРАВИЛНИЦИ	
Правилник о изменама Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку	<i>Сл. гласник РС, бр. 86 од 9. новембра 2018. год.</i>
Правилник о изменама Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем	<i>Сл. гласник РС, бр. 93 од 30. новембра 2018. год.</i>

ОДЛУКЕ	
Одлука о износима минималних акциза за дуванске прерађевине	<i>Сл. гласник РС, бр. 84 од 2. новембра 2018. год.</i>
Одлука о изменама Одлуке о образовању Радне групе за извршење налога из пресуде Европског суда за људска права и решавање питања јавног дуга Аутономне покрајине Косово и Метохија	<i>Сл. гласник РС, бр. 84 од 2. новембра 2018. год.</i>
Одлука о измени Одлуке о образовању Радне групе за реализацију активности у вези са поверавањем индиректног управљања програмом ИПАРД	<i>Сл. гласник РС, бр. 86 од 9. новембра 2018. год.</i>
ОСТАЛО	
Фискална стратегија за 2019. годину са пројекцијама за 2020. и 2021. годину	<i>Сл. гласник РС, бр. 92 од 28. новембра 2018. год.</i>

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Ана Панчић. – Год. 32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132